

Należytość pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROK IX.

NR. 10.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

Kraków, dnia 15 grudnia 1930 r.

TREŚĆ:

Pozycja	Str.
209. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych	370
210. Księga materiałowa i biblioteczna	372
211. Zobowiązania Skarbu Państwa, wynikające z umów	372
212. Opłaty stemplowe	373
213. Zawiadamianie O. I. K. o oględzinach, sprzedaży i niszczeniu majątku skarbowego	375
214. Popieranie przemysłu krajowego	376
215. Popieranie prac Polskiego Komitetu Normalizacyjnego przy dostawach	376
216. Wydatki na prasę	377
217. Prenumerata czasopisma „Parametr“	377
218. Wynagradzanie niższych funkcjonariuszów w niedziele i święta	378
219. Organizacja obchodu świąt Bożego Narodzenia	379
220. Państwowa pomoc lekarska dla emerytów — adnotacje na legitymacjach	379
221. Zarachowanie opłat szkolnych	380
222. Psucie linii telefonicznych — uświadomienie o stratach	380
223. Ulgi kolejowe — wykaz zakładów naukowych	381
224. Zmiana wzoru umów z pracownikami kontraktowymi	398
225. Zajęcie pw. hufców szkolnych	499
226. Zachowywanie się młodzieży szkolnej w pociągach	402

pozycja	Str
227. Etaty nauczycielskie w publicznych szkołach powszechnych	403
228. Praktyczny egzamin na nauczyciela publicznych szkół powszechnych . .	404
229. Wynagrodzenie na hufiec, gry i zabawy	408
230. Prawo nauczania w gimnazjach i seminarjach nauczycielskich	409
231. Wymiar godzin zajęć i wykazy kwalifikacyjne w gimnazjach państwowych	410
232. Zniżki godzin dla wychowawczyń w gimnazjach koedukacyjnych	411
233. Skład Komisji kwalifikacyjnej dla urzędników	412
234. Skład Komisji egzaminacyjnych dla urzędników	412
235. Skład Komisji egzaminacyjnych dla praktycznego egzaminu na nauczycieli publicznych szkół powszechnych	414
236. Czasopisma i książki nabyte przez Centralną Bibliotekę Nauczycielską w Krakowie	415
237. Ruch służbowy	420
238. Konkursy	421
239. Komunikaty	423
DZIAŁ NIEURZĘDOWY:	
240. Ogłoszenia	431

209.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ¹⁾

z dnia 3 grudnia 1930 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych.

Na podstawie art. 44 ust. 5 Konstytucji postanawiam co następuje:

Art. 1. W art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. 18, poz. 143) w brzmieniu art. 7 ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 126, poz. 898) wstawia się w miejsce ustępu drugiego cztery nowe ustępy o następującem brzmieniu:

„Nadto gmina i obszar dworski mają obowiązek dostarczyć bezpłatnie mieszkań nauczycielom publicznych szkół powszechnych. Nauczyciel może nie przyjąć dostarczonego mu mieszkania, znajdującego się w budynku, nieprzeznaczonym na cele szkolne.

Gdy gmina lub obszar dworski nie dostarczą mieszkania nauczycielowi publicznej szkoły powszechnej, lub gdy nauczyciel nie przyjmie mieszkania zaofiarowanego mu w budynku, nieprzeznaczonym na cele szkolne, gmina lub obszar dworski wypłacają nauczycielowi dodatek

¹⁾ Ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 662.

na mieszkanie w wysokości i na zasadach, określonych dla funkcjonarjuszów państwowych. W razie niespełnienia przez gminę lub obszar dworski obowiązków, nałożonych powyższem postanowieniem, Skarbowi Państwa przysługuje prawo potrącenia zalegających sum pieniężnych z dodatków do podatków komunalnych i z udziałów samorządu w podatkach państwowych, pobieranych przez kasy skarbowe, a to w celu wypłacenia nauczycielom publicznych szkół powszechnych zaległego dodatku na mieszkanie.

Zarówno w wypadku dostarczenia mieszkania jako też w razie wypłacenia dodatku na mieszkanie przez gminę lub obszar dworski — nauczycielowi publicznej szkoły powszechnej nie przysługuje prawo do dodatku na mieszkanie ze Skarbu Państwa.

Udział Państwa, gminy i obszaru dworskiego w pokrywaniu innych świadczeń osobowych określają osobne ustawy“.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

Upoważnia się Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 25 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 126, poz. 898) i niniejszem rozporządzeniem.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1931.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*.

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*.
Minister: *J. Beck*.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*.

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*.

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*.

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *St. Czerwiński*.

Minister Rolnictwa: *Leon J. Połczyński*.

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*.

Minister Komunikacji: *Kühn*.

Minister Robót Publicznych: *Matakiewicz*.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*.

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*.

Minister Poczty i Telegrafów: *Boerner*.

210.

Nr. O. 2916/30.

Kraków, dnia 20 października 1930 r.

Do

Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcji państwowych szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie wprowadzenia księgi materiałowej i bibliotecznej gimnazjów do użytku innych szkół i władz.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśniło rozporządzeniem z dnia 7 października 1930 r. Nr. I. R. 1381/30, że nie ma przeszkód do zastosowania w Inspektoratach szkolnych, państwowych szkołach zawodowych i specjalnych oraz zakładach kształcenia nauczycieli ksiąg bibliotecznych i materiałowych według wzorów Nr. 8 i 9, ustalonych w zarządzeniu Ministerstwa z dnia 1 lipca 1929 r. Nr. I. R. 7944/29 w sprawie przepisów rachunkowo-kasowych dla Dyrekcji gimnazjów państwowych (Dz. U. Min. WR. i OP. Nr. 7 ex 1929 poz. 104). Wobec tego polecam wprowadzić te księgi, o ile ewentualnie już nie są wprowadzone.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

211.

Nr. O. 2917/30.

Kraków, dnia 20 października 1930 r.

Do

Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie zobowiązań Skarbu Państwa, wynikających z umów.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że władze i urzędy państwowe wydają osobom i firmom prywatnym pisma, posiadające charakter obligów, w których zobowiązują się do zapłaty pewnych sum w określonych terminach.

Terminy płatności oznaczone są przytem bądźto na bieżący okres budżetowy, bądźto nawet na okresy przyszłe.

Powyższe postępowanie władz i urzędów państwowych ma miejsce również i w takich wypadkach, gdy władze względnie urzędy nie rozporządzają kredytami, wystarczającymi na pokrycie umówionych świadczeń.

Wspomniane obligi są przedkładane następnie do realizacji instytucjom bankowym, które je nabywają, potrącając przytem pewne sumy tytułem dyskonta i innych należności bankowych.

Celem uniknięcia podobnych niewłaściwości, Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. III. 2770/1 z dnia 29 września 1930 r. zarządziło, aby zaniechano wystawiania wszelkich tego rodzaju pism, oraz by w przyszłości zobowiązania Skarbu Państwa były wyrażane jedynie w odpowiednich umowach.

Zarazem Ministerstwo Skarbu zaznaczyło, że zobowiązania, wynikające z umów, a mające być zrealizowane w ciągu jednego okresu budżetowego, mogą być zaciągane tylko wówczas, gdy mają dostateczne pokrycie w kredytach budżetowych, na ten cel przeznaczonych, zaś umowy, zawierające zobowiązania, obciążające przyszłe okresy budżetowe, mogą być zawierane w każdym wypadku tylko za uprzednią zgodą Ministerstwa Skarbu.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10 października 1930 r. Nr. I. R. 10595/30 podaję powyższe zarządzenie Ministerstwa Skarbu do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

212.

Nr. O. 2918/30.

Kraków, dnia 20 października 1930 r.

Do

Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie opłat stemplowych od zobowiązań majątkowych, wiążących się z przygotowaniem do służby państwowej.

Deklaracja, na mocy której funkcjonariusz państwowy (w szczególności też funkcjonariusz przedsiębiorstwa państwowego) zobowiązuje się do zapłacenia Państwu pewnej kwoty na wypadek rozwiązania stosunku służbowego przed pewnym terminem, wymienionym w deklaracji, a mianowicie tytułem zwrotu wydatków, poniesionych przez Państwo na szkolenie osoby, składającej swą deklarację, podlega zasadniczo opłacie stemplowej, przewidzianej w art. 114 u. o. s.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. V. 3705/6 z dnia 19 października 1930 r. wyjaśniło jednak na mocy art. 49 i 177 u. o. s., że

opłata, o której mowa, nie ma być uiszczona przy sporządzeniu deklaracji, lecz ma być uiszczona tylko w takim razie, jeżeli stanie się wymagalną kwota, należna w myśl deklaracji tytułem wydatków na szkolenie. W tym wypadku opłata stemplowa ma być wymierzona w myśl art. 32 u. o. s. przez organ urzędowy (względnie organ przedsiębiorstwa państwowego), który ustala wysokość kwoty, stanowiącej zwrot wydatków na szkolenie. Opłata ma być obliczona w wysokości 0·5% od kwoty, należnej tytułem zwrotu wydatków na szkolenie. Do uiszczenia opłaty stemplowej są obowiązane solidarnie (art. 15, punkt „la“ u. o. s.): osoba, obowiązana do zwrotu wydatków na szkolenie, oraz podmiot majątkowy, uprawniony do żądania tej kwoty (Skarb Państwa względnie przedsiębiorstwo państwowe lub zakład państwowy, będące odrębnymi osobami prawnymi). Opłata ma być wniesiona do kasy skarbowej w ciągu 3 miesięcy od daty decyzji, ustalającej wysokość kwoty, należnej tytułem zwrotu wydatków na szkolenie.

Oświadczenia osób trzecich, przyjmujących porękę za dopełnienie zobowiązania, wynikającego z deklaracji, o której mowa, podlegają opłatom stemplowym według zasad, podanych w art. 117 u. o. s. w brzmieniu, ustalonym w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 804). Te opłaty mają być uiszczone przy sporządzaniu dokumentów poręki według zasad ogólnych. Mają więc być uiszczane gotówką do rąk notariusza, jeżeli dokument poręki został sporządzony w formie aktu notarialnego lub notarialnie uwierzytelniony poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki. W razie zaś sporządzenia takiego dokumentu na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, i niezastosowania ustępu ostatniego art. 29 u. o. s., ma zastosowanie § 1 punkt 4 rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 11 sierpnia 1930 r. (Monitor Polski z r. 1930 Nr. 202, poz. 288, Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu z r. 1930 Nr. 26 poz. 460).

Powyższe zasady mają być stosowane również wówczas, gdy do ewentualnego zwrotu kosztów szkolenia funkcjonariusza państwowego zobowiązuje się nie ten funkcjonariusz, ale osoba trzecia, tudzież gdy student, otrzymujący stypendjum od Państwa — albo osoba trzecia — zobowiązują się do zwrotu stypendjum (lub jego części lub jego wielokrotności) w razie przerwania studjów lub niewstąpienia do służby państwowej lub rozwiązania stosunku służbowego przed pewnym terminem.

W przypadkach, o których mowa, ewentualna należność z tytułu opłaty stemplowej ma być prowadzona w ewidencji w taki sam sposób,

w jaki jest utrzymana w ewidencji ewentualna należność tytułem zwrotu wydatków na szkolenie.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1930 r. Nr. I. R. 10669/30 podaję powyższe wyjaśnienie Min. Skarbu do wiadomości i ewentualnego stosowania.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupeczyński* wr.

213.

Nr. O. 2922/30.

Kraków, dnia 20 października 1930 r.

Do

Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie zawiadamiania OIK. o oględzinach, sprzedaży i niszczeniu majątku skarbowego niezdatnego do użytku i określaniu strat powstałych wskutek nadzwyczajnych wypadków.

Na skutek pisma Okręgowej Izby Kontroli Państwa w Krakowie z dnia 16 października 1930 r. Nr. Zd. 2128/30 — 5276 S. K. A/30 polecam zawiadamiać O. I. K. P. w Krakowie względnie w Kielcach

1) o terminach oględzin majątku państwowego, uznanego przez władze za niezdatny do użytku,

2) o faktach i terminach sprzedaży lub niszczenia majątku skarbowego bez względu na powód sprzedaży lub niszczenia,

3) o faktach ustalania strat powstałych wskutek nadzwyczajnych wypadków i o terminach ustalania takich strat względnie szkód.

Zawiadomienia takie należy jednak ograniczać tylko do wypadków poważniejszych, lub też wprawdzie drobniejszych, lecz regularnie lub często się powtarzających, i wysyłać je w porę O. I. K. tak, by umożliwić jej ewentualne wzięcie udziału przez swych delegatów w czynnościach wyżej wymienionych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupeczyński* wr.

214.

Nr. O. 3062/30.

Kraków, dnia 3 listopada 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie popierania przemysłu krajowego.

Z rozpoczęciem okresu szkolnego Liga Samowystarczalności Gospodarczej zamierza wszcząć na terenie szkół akcję na rzecz nabywania wyrobów krajowych. W tym celu dla poinformowania kupującej młodzieży szkolnej wydaje kilkukolorowy plakat z podaniem krajowych źródeł zakupu wszelkich przyborów i przedmiotów szkolnych.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyraził zgodę na umieszczenie na tym plakacie w odbitce zdania, własnoręcznie napisanego, zachęcającego młodzież do popierania przemysłu krajowego.

W związku z powyższem polecam Dyrekcjom na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23. X. 1930 r. Nr. II. 21361/30 poinformować młodzież szkolną o obowiązku popierania przemysłu krajowego oraz współdziałać ze wspomnianą Ligą przez umieszczenie plakatu w lokalu szkolnym.

Plakat ten będzie dostarczony bezpłatnie przez Ligę Samowystarczalności Gospodarczej.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupeczyński* wr.

215.

Nr. O. 3115/30.

Kraków, dnia 4 listopada 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie popierania prac Polskiego Komitetu Normalizacyjnego przy dostawach.

Uzupełniając zarządzenie Kuratorjum z dnia 12 maja 1928 r. L. 0.914/28 w sprawie popierania prac Komitetu Normalizacyjnego przy dostawach rządowych, zarządzam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30. X. 1930 r. Nr. I. Prez. 7168/30, aby w warunkach przetargowych na dostawy rządowe (za wyjątkiem dostaw produktów rolnych) umieszczano klauzulę treści następującej:

„Firma, składająca ofertę, winna pozatem złożyć zaświadczenie o finansowem popieraniu prac Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (adres Komitetu: Warszawa, ul. Elektoralna 2), jeżeli pragnie otrzymać pierwszeństwo przy równych ofertach przy przetargu na niniejszą dostawę“.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

216.

Nr. O. 3196/30.

Kraków, dnia 10 listopada 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie wydatków na prasę.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 listopada 1930 r. Nr. I. Prez. 7390/30 uchylam zarządzenie z dnia 25 marca b. r. Nr. 0.667/30, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 4 z 1930 r., ponieważ z dotychczas nadsyłanych sprawozdań wynika, że wspomniane wyżej wydatki są nie wielkie, a stałe przysyłanie zestawień przysparza podległym władzom i zakładom dużo pracy.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

217.

Nr. O. 3315/30.

Kraków, dnia 21 listopada 1930 r.

Do

Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie prenumeraty czasopisma „Parametr“.

Nawiązując do rozporządzenia z dnia 13 lutego 1930 r. Nr. 0.431/30, zawiadamiam, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 11 listopada 1930 r. Nr. II. 21470/30 zarządziło dalszą prenumeratę czasopisma „Parametr“, poświęconego nauczaniu matematyki.

Ministerstwo opłaci prenumeratę powyższego czasopisma dla państwowych zakładów kształcenia nauczycieli, dla państwowych szkół

średnich ogólnokształcących i dla Inspektoratów za pół roku, t. j. za II. (drugie) półrocze 1930 roku.

Czasopismo będzie rozsyłać nadal Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu.

Pokwitowania odbioru wszystkich pięciu egzemplarzy czasopisma za II. półrocze roku 1930 winny Dyrekcje poszczególnych szkół i Inspektoraty nadesłać w drugiej połowie miesiąca grudnia bezpośrednio do Administracji Parametru: Księgarnia św. Wojciecha, Poznań, Marcinkowskiego 22, na specjalnych blankietach, dołączonych przez Księgarnię św. Wojciecha do ostatniego numeru pisma.

W razie nieotrzymania kolejnego numeru winna Dyrekcja szkoły lub Inspektor szkolny reklamować w Administracji czasopisma.

Ze względu na naukową wartość omawianego czasopisma, które może oddać poważne usługi nauczycielom specjalistom, zechcą Dyrekcje zarówno państwowych jak i prywatnych szkół oraz pp. Inspektorzy szkolni zachęcić także nauczycielstwo do prenumerowania tego wydawnictwa.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

218.

Nr. O. 3354/30.

Kraków, dnia 25 listopada 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich w Okręgu w sprawie wynagradzania funkcjonariuszów niższych za służbę w niedziele i święta.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego otrzymuje częste zażalenia, że nie wszystkie władze i zakłady, podległe Ministerstwu, stosują się do okólnika z dnia 3 lutego 1928 r. Nr. O. — Prez. — 740/28, (zarządzenie Kuratorjum z dnia 13.II. 1928 r. Nr. O. 309/28, ogłoszone w Dz. Urz. Kur. Nr. 2 z 1928 r.) w sprawie wynagradzania niższych funkcjonariuszów za służbę w niedziele i święta. Ministerstwo W. R. i O. P. zwróciło zatem uwagę rozporządzeniem z dnia 20 listopada 1930 r. Nr. I. Prez. 3830/30 na konieczność ścisłego przestrzegania postanowień, podanych w powyższym okólniku.

Jednocześnie, nawiązując do zarządzenia z dnia 21.II. 1930 r. Nr. O. 500/30, ogłoszonego w Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 2 z 1930 r., zawiadamiam, że Ministerstwo W. R. i O. P. przypomniało, iż w myśl okólnika z dnia 24 kwietnia 1928 r. Nr. O. Prez. 2674/28, przedrukowanego w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 5 poz. 100, prawo

do pobierania wynagrodzenia za służbę w niedziele i dni świąteczne przysługuje także pracownikom kontraktowym, pełniącym obowiązki niższych funkcjonariuszów państwowych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

219.

Nr. O. 3355/30.

Kraków, dnia 25 listopada 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie współdziałania władz szkolnych w organizacji obchodu świąt Bożego Narodzenia.

W związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia p. Minister Pracy i Opieki Społecznej zainicjował akcję, mającą na celu zajęcie się urządzeniem gwiazdki dla tych wszystkich dzieci, które z jakichkolwiek bądź powodów będą pozbawione uroczystości świątecznych w domu.

Już w chwili obecnej organizują się Komitety, których zadaniem będzie zebranie podarków i funduszków na gwiazdki i choinki, jak również urządzenie obchodów gwiazdkowych dla tej kategorii dzieci.

W związku z powyższem, wykonywając rozporządzenie p. Ministra W. R. i O. P. z dnia 19 listopada 1930 r. Nr. I. Prez. 7696/30, proszę pp. Dyrektorów i Kierowników szkół o współdziałanie z Komitetami lokalnymi i przeprowadzenie wśród młodzieży szkolnej zbiórki darów gwiazdkowych pod hasłem „dzieci dla dzieci“.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

220.

Nr. O. 3359/30.

Kraków, dnia 25 listopada 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu na obszarze Województwa Krakowskiego w sprawie adnotacji na legitymacjach emerytów o uprawnieniu do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej.

Zawiadamiam na podstawie pisma Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 19 listopada 1930 r. L. II. 114/30, że Krakowski Urząd

Wojewódzki umieszcza na legitymacjach emerytów, uprawnionych do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, stosowną adnotację, która całkowicie upraszcza, niezależnie od miejsca chwilowego pobytu, uzyskanie kart porad, kart skierowania i t. p.

Adnotację taką można uzyskać po nadesłaniu do Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego legitymacji emeryta oraz dekretu emerytalnego.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

221.

Nr. O. 3087/30.

Kraków, dnia 25 listopada 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół zawodowych w Okręgu w sprawie zarachowania opłat szkolnych.

Nawiązując do zarządzenia z dnia 27 stycznia 1930 r. Nr. III. 7317/30, zawiadamiam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. I. R. 11364/30 z dnia 27.X. 1930 r., że wpływy z tytułu zwrotu kosztów za materiały i narzędzia (Dział VI. § 15 poz. 3. 1930/31), stanowiące należności bieżące w okresie budżetowym, należy przekazywać za pośrednictwem P. K. O. na rachunek czekowy Nr. 30110 Centralnej Kasy Państwowej na fundusz specjalny „Taksa administracyjna szkół zawodowych“.

Wpływy, które od początku bieżącego okresu budżetowego wpłynęły na przychody budżetowe Kuratorjum, przerachowuje się jednocześnie na ten fundusz.

Natomiast kwoty, wpłacane przez uczniów w bieżącym okresie budżetowym tytułem zwrotu kosztów za materiały i narzędzia na pokrycie uiszczonych należności z ubiegłego okresu budżetowego, należy kierować na przychody budżetowe Kuratorjum Dział VI. § 8 (różne dochody).

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

222.

Nr. O. 3441/30.

Kraków, dnia 2 grudnia 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie uświadomienia o stratach, wywołanych puciem linii telefonicznych.

Nawiązując do okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 lipca 1930 r. Nr. II. 12995/30 (Dz. Urz.

Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 7/227, poz. 125) oraz w związku z pismem Ministerstwa Poczty i Telegrafów z dnia 10 listopada 1930 r. Nr. 5092/IX., Ministerstwo W. R. i O. P. stwierdziło, że akcja w kierunku uświadczenia ludności i młodzieży o szkodach, powodowanych umyślnem psuciem linii telegraficznych i telefonicznych, nie dała jeszcze pożądaných wyników.

Ponieważ uświadczenie ludności i młodzieży może mieć jednak duży wpływ na zmniejszenie się ilości umyślnych uszkodzeń, polecam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 21 listopada 1930 r. Nr. II. 26408/30 należycie zainteresować się wspomnianą akcją i dołożyć starań, by była ona prowadzona celowo i wytrwale.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

223.

Nr. O. 3518/30.

Kraków, dnia 9 grudnia 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych (z prawami szkół państwowych) szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie ulg kolejowych.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 2 grudnia 1930 r. Nr. I. Prez. 8030/30 podaje poniżej do wiadomości wykaz zakładów naukowych, których wychowawcom (nicom) przysługują ulgi taryfowe od dnia 20 listopada 1930 r. (rozporządzenie Ministra Komunikacji Nr. III/1/14847/30 z dnia 5 listopada 1930 r).

Wykaz ten zawiera zakłady naukowe państwowe i te prywatne, którym przyznano prawa szkół państwowych, lub które zostały postawione narówni z zakładami państwowymi, z wskazaniem ich w porządku alfabetycznym według województw i miejscowości, w których się znajdują, oraz podziałem na kategorie następujące:

- A. Szkoły średnie ogólnokształcące,
- B. Szkoły zawodowe,
- C. Zakłady kształcenia nauczycieli,
- D. Szkoły specjalne,
- E. Publiczne szkoły dokształcające zawodowe,
- F. Inspektoraty szkolne.

Szkoły powszechne nie zostały zamieszczone w wykazie z powodu wielkiej ich liczby i technicznej trudności ich wyliczenia, natomiast

podane zostały pod kategorią „F“ Inspektoraty szkolne, którym szkoły powszechne są podległe.

Wychowawcy (wychowawce) wszystkich wymienionych kategorii szkół, oprócz kategorii „E“, mają prawo do korzystania z wszystkich ulg, przewidzianych w rozdziałach D I. i D II. działu I. części II. taryfy osobowej i bagażowej na podstawie zaświadczeń wzoru ustanowionego, wydanych przez Dyrekcje szkół za podpisem Dyrektorów, Kierowników lub ich zastępców i opatrzonych pieczęcią urzędową odnośnego zakładu naukowego.

Zaświadczenia szkolne, wydawane uczniom szkół powszechnych, oprócz podpisu Kierownika szkoły i pieczęci szkolnej, powinny być opatrzone również pieczęcią odnośnego Inspektora szkolnego.

Uczniowie (uczenice) publicznych szkół doksztalających zawodowych, wymienionych w kategorii „E“, mogą korzystać z ulg taryfowych tylko przy przejazdach za odcinkowymi biletami okresowymi pod warunkiem jednak każdorazowego stwierdzenia przez kierownictwo szkoły, że miejsce praktyki fachowej lub pracy i zamieszkiwania ucznia (uczenicy) znajduje się poza miejscem istnienia szkoły, oraz przy wycieczkach zbiorowych za każdorazowym nadto poparciem celowości wycieczki przez Kuratorjum lub Inspektoraty szkolne.

Z ulg przy przejazdach zbiorowych (wycieczkach szkolnych) mogą korzystać również uczniowie (uczenice) szkół prywatnych typu wymienionych w wykazie szkół państwowych jakoteż słuchacze (słuchaczki) nie wymienionych w wykazie niniejszym kursów dla dorosłych i młodocianych, uniwersytetów powszechnych i ludowych, państwowych (prowadzonych przez Kuratorjum, Inspektoraty, Kierownictwa szkół powszechnych), komunalnych (prowadzonych przez sejmiki, wydziały powiatowe, rady szkolne, magistraty) i społecznych (prowadzonych przez ogniska nauczycielskie i organizacje społeczne) na podstawie każdorazowych zgłoszeń do właściwych Dyrekcji Okręgowych K. P. przez Inspektorów odnośnych okręgów szkolnych — za ich podpisem i pieczęcią urzędową.

Równocześnie odwołuje się poprzedni wykaz szkół, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 14 z 1929 r.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupeczyński* wr.

Wykaz zakładów naukowych, których wychowañcom (icom) przysługują ulgi kolejowe.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

a) Szkoły państwowe.

Województwo Kieleckie.

Częstochowa	Państwowe Gimnazjum męskie im. H. Sienkiewicza,
"	Państwowe Gimnazjum męskie im. Romualda Traugutta,
"	Państwowe Gimnazjum żeńskie im. J. Słowackiego,
Dąbrowa Górnicza	Państwowe Gimnazjum męskie im. W. Łukasińskiego,
Kielce	Państwowe Gimnazjum męskie im. M. Reja.
"	Państwowe Gimnazjum męskie im. J. Śniadeckiego,
"	Państwowe Gimnazjum żeńskie im. Bł. Kingi,
Końskie	Państwowe Gimnazjum koedukacyjne im. św. Stanisława Kostki,
Miechów	Państwowe Gimnazjum męskie im. T. Kościuszki,
Olkusz	Państwowe Gimnazjum męskie im. Kr. Kazimierza Wielkiego,
Ostrowiec	Państwowe Gimnazjum męskie im. Joachima Chreptowicza,
Pińczów	Państwowe Gimnazjum im. H. Kołłątaja,
Radom	I. Państwowe Gimnazjum męskie im. Jana Kochanowskiego,
"	II. Państwowe Gimnazjum męskie i oddziały żeńskie im. T. Chałubińskiego,
Sandomierz	Państwowe Gimnazjum męskie im. B. Prusa,
Sosnowiec	Państwowe Gimnazjum męskie im. Staszica,
"	Państwowe Gimnazjum męskie im. B. Prusa,
"	Państwowe Gimnazjum żeńskie im. E. Plater.

Województwo Krakowskie:

Biała	Państwowe Gimnazjum koedukacyjne im. Adama Asnyka,
Bochnia	Państwowe Gimnazjum męskie im. Kr. Kazimierza Wielkiego,
Brzesko	Państwowe Gimnazjum koedukacyjne,
Chrzanów	Państwowe Gimnazjum męskie im. St. Staszica,
Dębica	Państwowe Gimnazjum męskie im. Kr. Wł. Jagiełły,
Gorlice	Państwowe Gimnazjum koedukacyjne im. M. Kromera,

Jasło	Państwowe Gimnazjum męskie im. Kr. Leszczyńskiego,
Kraków	I. Państwowe Gimnazjum męskie im. Nowodworskiego,
"	II. Państwowe Gimnazjum męskie im. św. Jacka,
"	III. Państwowe Gimnazjum męskie im. Kr. Sobieskiego,
"	IV. Państwowe Gimnazjum męskie im. H. Sienkiewicza,
"	V. Państwowe Gimnazjum męskie im. J. Kochanowskiego,
"	VI. Państwowe Gimnazjum męskie im. Tadeusza Kościuszki,
"	VII. Państwowe Gimnazjum męskie im. A. Mickiewicza,
"	VIII. Państwowe Gimnazjum męskie im. A. Witkowskiego,
"	IX. Państwowe Gimnazjum męskie im. Hoene-Wrońskiego,
"	X. Państwowe Gimnazjum żeńskie im. Królowej Wandy,
Mielec	Państwowe Gimnazjum męskie im. St. Konarskiego,
Myślenice	Państwowe Gimnazjum koedukacyjne im. T. Kościuszki,
Nowy Sącz	I. Państwowe Gimnazjum męskie im. Jana Długosza,
"	II. Państwowe Gimnazjum męskie im. Kr. Bol. Chrobrego,
Nowy Targ	Państwowe Gimnazjum męskie im. Sew. Goszczyńskiego,
Tarnów	I. Państwowe Gimnazjum męskie im. K. Brodzińskiego,
"	II. Państwowe Gimnazjum męskie im. Jana Tarnowskiego,
"	III. Państwowe Gimnazjum męskie im. Jana Mickiewicza,
Wadowice	Państwowe Gimnazjum męskie im. M. Wadowity,
Wieliczka	Państwowe Gimnazjum męskie im. Jana Matejki,
Zakopane	Państwowe Gimnazjum męskie,
Żywiec	Państwowe Gimnazjum męskie im. M. Kopernika.

b) Szkoły prywatne.

Województwo Kieleckie.

Będzin	Gimnazjum męskie im. Szymonostwa Fürstenbergów
"	Stowarzyszenia Kupców,
"	Gimnazjum męskie Zgromadzenia Kupców,

Będzin	Gimnazjum żeńskie Jadwigi Krzymowskiej i Wandy Replińskiej,
Częstochowa	Gimnazjum koedukacyjne Dra Filipa Axera,
"	Gimnazjum żeńskie Stowarzyszenia „Nauka i Praca“,
"	Gimnazjum żeńskie Zgromadzenia SS. Najświętszej Rodziny z Nazaretu,
"	Gimnazjum koedukacyjne Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich,
"	Gimnazjum męskie Związku Zawodowego Nauczycieli Polskich Szkół Średnich,
Dąbrowa Górnicza	Gimnazjum żeńskie im. Emilji Zawidzkiej — Leokadii Młodzianowskiej — Dzikowskiej,
Jędrzejów	Gimnazjum koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku Jędrzejowskiego,
Kielce	Gimnazjum męskie Gminy Izraelickiej,
"	Gimnazjum męskie pod wezwaniem św. St. Kostki, Towarzystwa Opieki nad Gimnaz. Katolickiem,
"	Gimnazjum żeńskie im. A. Mickiewicza, utrzymywane przez Spółkę z ogr. odp.,
"	Gimnazjum żeńskie Stefanji i Władysława (Wolfa) Zimnowodów,
Kozienice	Gimnazjum koedukacyjne Magistratu,
Olkusz	Gimnazjum żeńskie Koła Polskiej Macierzy Szkolnej,
Opatów	Gimnazjum koedukacyjne im. Bartosza Głowackiego, Włościańskiego Związku Oświatowego,
Ostrowiec n/Kam.	Gimnazjum żeńskie Towarzystwa Opieki nad średnią szkołą żeńską,
Radom	Gimnazjum żeńskie Marji Gajl,
"	Gimnazjum żeńskie im. Marji Konopnickiej Towarzystwa dla prowadzenia i utrzymywania średnich szkół żeńskich,
"	Gimnazjum koedukacyjne Towarzystwa Przyjaciół Wiedzy,
Sandomierz	Gimnazjum męskie Kurji Diecezjalnej,
Skarżysko-Kam.	Gimnazjum koed. im. Augusta Witkowskiego,
Sosnowiec	Gimnazjum żeńskie Heleny Rządiewiczowej,
"	Gimnazjum żeńskie Żydowskiego Tow. Szkół Średn.,
"	Gimnazjum koed. Zrzeszenia Rodzicielskiego,
Stopnica	Gimnazjum koed. Sejmiku Stopnickiego,
Zawiercie	Gimnazjum żeńskie Heleny Malczewskiej,

Zawiercie	Gimnazjum męskie Towarzystwa Szkoły Średniej. Województwo Krakowskie.
Biała	Gimnazjum żeńskie im. św. Hildegardy Córek Bożej Miłości,
Dąbrowa k/Tar- nowa	Gimnazjum koedukacyjne im. T. Kościuszki Towa- rzystwa Szkoły Średniej,
Grybów	Gimnazjum koed. Towarzystwa Gimnazjalnego,
Jasło	Gimnazjum żeńskie im. bł. Jolanty Towarzystwa Szkoły Średniej,
Kraków	Gimnazjum żeńskie im. Kr. Jadwigi — Towarzystwa Gimnazjum żeńskiego im. Kr. Jadwigi,
"	Gimnazjum męskie im. Stan. Jaworskiego, Marji Ja- worskiej,
"	Gimnazjum żeńskie im. Heleny Kaplińskiej — Marji Trąpczyńskiej,
"	Gimnazjum męskie Zgromadzenia Ks. Ks. Misjonarzy,
"	Gimnazjum żeńskie im. Emilji Platerówny Towa- rystwa I prywatnego gimnazjum żeńskiego,
"	Gimnazjum męskie im. św. Franciszka Salezego Ks. Ks. Salezjanów,
"	Gimnazjum żeńskie im. św. Urszuli SS. Urszulanek,
"	Gimnazjum koedukacyjne Żydowskiego Towarzystwa Żydowskiej Szkoły Ludowej i Średniej,
Nowy Sącz	Gimnazjum Komitetu Obywatelskiego,
"	Gimnazjum żeńskie im. Kr. Korony Polskiej Zgroma- dzenia SS. Niepokalanego Poczęcia N. M. P.,
Oświęcim	Gimnazjum koedukacyjne im. ks. St. Konarskiego — Towarzystwa Szkoły Średniej,
"	Gimnazjum męskie Salezjańskie im. ks. Jana Bosko Zgromadzenia Ks. Ks. Salezjanów,
Rabka	Gimnazjum męskie Sanatoryjne Dra Jana Wiczor- kowskiego,
"	Gimnazjum żeńskie Sanatoryjne im. św. Tereski — Ireny Szczukowej,
Rakowice pod Krakowem	Gimnazjum męskie im. Ks. St. Konarskiego OO. Pi- jarów,
Tarnów	Gimnazjum żeńskie — SS. Urszulanek,
"	Gimnazjum żeńskie im. Elizy Orzeszkowej Towa- rystwa Szkoły Średniej,
Wadowice	Collegium Marianum męskie Ks. Ks. Pallotynów,

Wadowice	Gimnazjum żeńskie Zrzeszenia Rodziców prywatnego gimnazjum żeńskiego,
Wieliczka	Gimnazjum żeńskie im. Marji Konopnickiej Towarzystwa Opieki nad prywatnem gimnazjum żeńskiem,
Zakopane	Gimnazjum koedukacyjne sanatoryjne im. bł. Władysława z Gielniowa Towarzystwa Opieki nad młodzieżą,
Zbylitowska Góra koło Tarnowa	Gimnazjum żeńskie Zgromadzenia S. S. Najświętszego Serca Jezusowego.

B. Szkoły zawodowe.

Województwo Kieleckie.

Będzin	Liceum Handlowe męskie Zgromadzenia Kupców m. Będzina,
"	3-kl. Szkoła Handlowa Żeńska Marji Bojarskiej,
Chmielnik Kielecki	Szkoła Zawodowa Żeńska im. Królowej Jadwigi Zgromadzenia SS. Kanoniczek św. Ducha,
Częstochowa	Państwowa Szkoła Zawodowa żeńska, Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa Okręgowego Towarzystwa Rzemieślników (męska),
"	Szkoła Rzemiosł dla Żydów Gminy Żydowskiej (męska),
"	3-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa Stowarzyszenia Kupców Polskich,
"	7-kl. Szkoła Przemysłowo-Handlowa Żeńska S. S. Zmartwychwstania Pańskiego,
"	Niższa Szkoła Zawodowa Żeńska Stowarzyszenia Dzieła Serca Jezusowego,
"	Sejmikowa Szkoła Przemysłu Ludowego (koedukacyjna),
"	1-roczna Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego Dra Filipa Axera,
Dąbrowa Górnicza	Państwowa Szkoła Górnicza i Hutnicza im. Staszica (męska),
"	3-kl. Szkoła Handlowa Żeńska Stowarzyszenia Kupców Polskich,
Kamienna-Skarżysko	Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa Towarzystwa Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej (męska),
"	3-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa Towarzystwa Przyjaciół Szkoły Średniej,
Kielce	Salejańska Szkoła Rzemiosł (męska),

Kielce	3-kl. Szkoła Handlowa męska Stowarzyszenia Kupców Polskich,
"	Niższa Szkoła Zawodowa Żeńska Polskiej Macierzy Szkolnej,
Klimontów	Szkoła Zawodowa Żeńska Stowarzyszenia „Nauka i Praca“,
Maczki-Granica	Szkoła Rzemieślniczo - Przemysłowa Towarzystwa Szkoły Przemysłowej (męska),
Marjówka	Szkoła Gospodarczo-Rzemieślnicza Stowarzyszenia „Samopomoc“ (żeńska),
Olkusz	Państwowa Szkoła Rzemieślniczo-Przemysł. (męska),
Ostrowiec-Kielecki	3-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych,
"	" Średnia Szkoła Zawodowa Żeńska Polskiej Macierzy Szkolnej,
"	" Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa przy Zakładach Sp. Akc. Wielkich Pieców (męska),
Pilica	3-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa Polskiej Macierzy Szkolnej,
Pińczów	Szkoła Zawodowa Żeńska Wydziału Powiatowego Sejmiku Pińczowskiego,
Radom	Państwowa Średnia Szkoła Techniczno-Kolejowa (męska),
"	Średnia Szkoła Chemiczno-Garbarska (męska),
"	Miejska Szkoła Rzemiosł im. Kilińskiego (męska),
"	2-letnie Liceum Handlowe Żeńskie Towarzystwa dla prowadzenia i utrzymania Średniej Szkoły Żeńskiej,
"	Szkoła Zawodowa Żeńska Przemysłowo-Handlowa im. M. Rodziewiczówny,
"	3-kl. Szkoła Handlowa Męska Stowarzyszenia Kupców Polskich,
"	3-kl. Szkoła Handlowa Żeńska Stowarzyszenia Kupców Polskich,
"	Niższa Szkoła Zawodowa Żeńska Chrześcijańskiego Towarzystwa Ochrony Kobiet,
"	Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska,
Skałka, p. Bolesław	Średnia Szkoła Zawodowa Żeńska Polskiej Macierzy Szkolnej,
Sandomierz	2-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych,

Sandomierz	Żeńska Szkoła Zawodowa Stowarzyszenia „Samopomoc“,
Sosnowiec	Państwowa Szkoła Średnia Techniczno - Kolejowa (męska),
„	Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska,
„	3-kl. Męska Szkoła Handlowa T. Płockiego,
„	3-kl. Szkoła Żeńska im. Królowej Jadwigi Towarzystwa Szkoły Średniej,
„	Żeńska Szkoła Rzemiosł im. Ks. Kanonika Fr. Raczyńskiego Towarzystwa Szkoły Średniej,
„	Szkoła Gospodarcza Żeńska im. Jenerałowej hr. J. Zamoyskiej Towarzystwa Szkoły Średniej,
„	Szkoła Rzemieślniczo - Przemysłowa Towarzystwa Szkół Rzemieślniczo-Przemysłowych w Zagłębiu Dąbrowskiem (męska),
Suchedniów	Średnia Szkoła Zawodowa Żeńska Stowarzyszenia „Nauka i Praca“,
Zawichost	Szkoła Rzemiosł Towarzystwa „Przyszłość“ (męska),
Zawiercie	Szkoła Rzemieślnicza Polskiej Macierzy Szkolnej (męska),
„	Szkoła Handlowa Żeńska Wandy Karczewskiej,
„	Szkoła Przemysłowa Żeńska Towarzystwa Średniej Szkoły Przemysłowej Żeńskiej.

Województwo Krakowskie.

Biała	Państwowa 3-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa,
Grybów	Państwowa Szkoła Kołodziejsko-Kowalska (męska),
„	Szkoła Zawodowa Żeńska Towarzystwa Szkoły Zawodowej Żeńskiej,
Jasło	3-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa Stowarzyszenia Popierania Nauki, Polskiego Handlu i Przemysłu,
Jaworzno	Żeńska Szkoła Zawodowa Gospodarstwa Domowego Towarzystwa Szkoły Ludowej im. J. Słowackiego,
Kalwarja Zebrzyd.	Państwowa Szkoła Stolarska (męska),
Kraków	Państwowa Szkoła Przemysłowa im. Staszica (męska),
„	Państwowa Szkoła Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego (koedukacyjna),
„	Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska,
„	Średnia Szkoła Zawodowa Żeńska Zgromadzenia PP. Kanoniczek św. Ducha,

Kraków	Średnia Szkoła Zawodowa Żeńska Zgromadzenia SS. Klarysek,
"	Szkoła Mistrzów Maszynowych przy Państwowej Szkole Przemysłowej (męska),
"	Szkoła Majstrów Budowlanych przy Państwowej Szkole Przemysłowej (męska),
"	Szkoła Piwowska przy Państwowej Szkole Przemysłowej (męska),
"	Szkoła Rzemiosł Towarz, Szkoły Rzemiosł (męska),
"	Salezjańska Szkoła Rzemieślniczo - Przemysłowa (męska),
"	Szkoła Zawodowa dla dziewcząt żydowskich Towarzystwa „Ognisko Pracy“,
"	Miejska Szkoła Gospodarstwa Domowego (żeńska),
"	4-kl. Koedukacyjna Szkoła Ekonomiczno - Handlowa,
"	3-kl. Szkoła Handlowa Męska i Żeńska przy Szkole Ekonomiczno - Handlowej,
"	2-kl. Szkoła Kupiecka Męska Tow. Szkoły Kupieckiej,
"	1-roczna Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego T. Nowaka,
"	1-roczna Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego Jana Pilcha,
"	1-roczna Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego K. Zimowskiego,
"	1-roczna Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego Stanisława Nycza,
"	Szkoła Pracy Społecznej im. A. Baranieckiego (żeńska),
Maków	Państwowa Szkoła Hafciarska (żeńska),
Niepołomice	3-kl. Koedukacyjna Miejska Szkoła Handlowa,
Nowy Sącz	Szkoła Przemysłowa Żeńska Tow. Szkoły Ludowej,
"	3-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa Towarzystwa Szkoły Handlowej,
Nowy Targ	Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska Spisko-Orawska,
Oświęcim	Salezjańska Szkoła Rzemiosł (męska),
Pawlikowice	Szkoła Rzemiosł Tow. „Powściągliwość i Praca (męska).
Sułkowice	Państwowa Szkoła Zawodowa Przemysłu Żelaznego (męska),
Szczakowa	Szkoła Zawodowa Żeńska Koła im. T. Kościuszki Towarzystwa Szkoły Ludowej,
Świątniki Górne	Państwowa Szkoła Zawodowa Ślusarska (męska),
Tarnów	Państwowa 3-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa,

Tarnów	1-roczna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego H. Rauscha (męska),
"	Szkoła Zawodowa Żeńska im. Marji Konopnickiej Tow. Prywatnej Szkoły Zawodowej Żeńskiej,
Wadowice	3-kl. Koedukacyjna Miejska Szkoła Handlowa,
Zakopane	Państwowa Szkoła Przemysłu Drzewnego (męska),
"	(Kuźnice) Szkoła dla Instruktopek Gospodarstwa Domowego Zakładu Kórnickiego (żeńskie),
"	3 kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa Towarzystwa Szkół Ludowych,
"	Państwowa Szkoła Hotelarsko-Przemysłowa (żeńskie),
Zbylitowska Góra	Seminarjum Gospodarcze Zgromadzenia Najświętszego Serca Jezusowego (żeńskie).

C. Zakłady kształcenia nauczycieli.

Województwo Kieleckie.

Częstochowa	Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie im. Tadeusza Kościuszki,
"	Państwowe seminarjum ochraniarskie,
"	Miejskie seminarjum nauczycielskie żeńskie,
Dąbrowa Górnicza	Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie im. Romualda Traugutta,
Jędrzejów	Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie,
Kielce	Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie im. Stefana Żeromskiego,
"	Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie im. Królowej Jadwigi,
Końskie	Prywatne seminarjum nauczycielskie koedukacyjne,
Marjówka	Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego „Samopomoc“,
Ostrowiec	Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie im. Tadeusza Kościuszki,
Radom	Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie,
"	Państwowe seminarjum nauczycielskie żeńskie,
"	Prywatne kursy nauczycielskie Towarzystwa dla prowadzenia i utrzymywania średniej szkoły żeńskiej,
Sandomierz	Państwowe seminarjum nauczycielskie żeńskie,
Solec nad Wisłą	Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie,
Sosnowiec	Państwowe seminarjum naucz. m. im. A. Mickiewicza,

Sosnowiec
Zawiercie

Państwowe seminarjum naucz. ż. im. M. Konopnickiej,
Państwowe seminarjum naucz. ż. im. A. Osuchowskiego.

Województwo Krakowskie.

Biała
"
Bochnia
Chrzanów

Państw. semin. naucz. m. im. Grzegorza Piramowicza,
Prywatne sem. naucz. ż. im. św. Hildegardy,
Pryw. sem. naucz. ż. im. Klementyny Hoffmanowej,
Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie Towarzystwa Prywatnego Seminarjum Naucz. Żeńsk.,

Dębica

Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie im. Królowej Jadwigi Tow. Naucz. Szkół Wyższych,

Gorlice

Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie im. Ks. Bronisława Swieykowskiego,

Jordanów
Kraków

Prywatne seminarjum naucz. koedukacyjne miejskie,
Państw. semin. naucz. m. im. Grzegorza Piramowicza

"

Państw. semin. naucz. ż. im. Józefy Joteykówny,

"

Państwowe seminarjum ochroniarskie,

"

Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski,

"

Państwowe Pedagogjum,

"

Pryw. semin. naucz. ż. im. Fr. Preisendanza,

"

Pryw. semin. naucz. ż. im. Sebaldy Münnichowej,

"

Pryw. semin. naucz. ż. im. św. Rodziny,

"

Pryw. semin. naucz. ż. „Instytutu Marji“,

"

Pryw. semin. naucz. ż. PP. Prezentek im. A. Asnyka,

"

Pryw. semin. naucz. ż. im. Mikołaja Reja,

Kęty

Państw. semin. naucz. ż. im. Królowej Jadwigi,

Mielec

Pryw. semin. naucz. ż. im. Emilji Platerówny,

Nowy Sącz

Pryw. sem. naucz. ż. im. Marji Konopnickiej,

Nowy Targ

Prywatne semin. naucz. ż. im. Marji Konopnickiej,

Ropczyce

Prywatne semin. naucz. żeńskie miejskie,

Stary Sącz

Państwowe semin. naucz. męskie im. Jana Długosza,

"

Prywatne semin. naucz. żeńskie im. św. Kingi,

Tarnów

Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie im.

Jędrzeja Śniadeckiego,

"

Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie im.

Błogosł. Kingi,

"

Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie im.

św. Jadwigi,

"

Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie im.

św. Anieli SS. Urszulanek,

Wadowice

Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie miejskie,

Wieliczka Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie im.
M. Smoluchowskiego Koła Towarzystwa Szkół
Ludowych,

Żywiec Państwowe seminarjum nauczycielskie żeńskie im.
M. Konopnickiej.

D. Szkoły specjalne.

Województwo Krakowskie.

Kraków Szkoła powszechna specjalna dla głuchoniemych
(koedukacyjna),

„ Szkoła powszechna dla umysłowo upośledzonych
(koedukacyjna).

E. Publiczne Szkoły Doksztalające Zawodowe.

Województwo Kieleckie.

Będzin Publiczna Szkoła Doksztal. Zawodowa Nr. 1 prze-
mysłowa koedukacyjna,

„ Publiczna Szkoła Doksztal. Zawodowa Nr. 2 han-
dlowa koedukacyjna,

„ Publiczna Szkoła Doksztalc. Zawodowa Nr. 3 ogólnie
męska,

Częstochowa Publiczna Szkoła Doksztalc. Zawodowa Nr. 1 meta-
lowo-drzewna męska,

„ Publiczna Szkoła Doksztalc. Zawodowa Nr. 2 ogólnie
męska,

„ Publiczna Szkoła Doksztal. Zawodowa Nr. 3 żeńska,

„ Szkoła Doksztalc. Zawodowa dla cieśli i murarzy
męska,

„ Szkoła Doksztal. Zawodowa Centr. Zw. Rzem. Ży-
dowskich męska,

Czeladź Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa męska,

Dąbrowa Górnicza Kursy Techniczne Wieczorne Męskie T. K. T. męskie,

Kielce Szkoła Doksztalająca Zawodowa P. M. S. męska,

Kozienice Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa męska,

Miechów Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa męska,

Olkusz Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa męska,

Opoczno Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa męska,

Ostrowiec Kiel. Szkoła Doksztalająca Zawodowa Urzędu Starszych
Zgrom. Cechów męska,

Poręba Szkoła Doksztalająca Zawodowa Stow. Mechaników
Poskich z Ameryki męska,

Radom	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 1.
"	Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Handlowa Tow. Kupc. Polskich koedukacyjna,
"	Szkoła Dokszałcająca Zawodowa dla szewców i garbarzy Tow. Pop. Wiedzy Przem. Garb. męska,
"	Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Gminy Żydowskiej,
"	Kursy wieczorowe techniczne męskie Tow. Kursów Technicz.,
Sandomierz	Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Tow. Rzemieślniczego męska,
Skarżysko-Kamienna	Szkoła Dokszałcająca Zawodowa dla metalowców Tow. Techników męska,
"	" Szkoła Dokszałcająca Zawodowa ogólna Tow. Przyjaciół Szkół Średnich męska,
Słomniki	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Sosnowiec	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 1 dla metalowców męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 2 dla elektromonterów męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 3 handlowa koedukacyjna,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 4 budowlana męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 5 ogólna koedukacyjna,
Staszów	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Włoszczowa	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Zawiercie	Szkoła Dokszałcająca Zawodowa P. M. S. męska,
Zagożdżon	Szkoła Dokszałcająca Zawodowa przy Państw. Wytwórni Prochu.

Województwo Krakowskie.

Andrychów	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Biała	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 1 ogólna męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 2 żeńska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 3 handlowa koedukacyjna,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Nr. 4 metalowodrzewna męska,

Biecz	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Bochnia	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Borek Fałęcki	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Brzesko	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Brzeszcze	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Buczkowice	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Chrzanów	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Dąbrowa	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Dębica	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Gorlice	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Jasło	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 1 męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 2 żeńską,
Jaworzno	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Jordanów	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Kalwaria Zebrzyd.	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Kęty	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa męska,
Kraków	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 1 dla blacharzy i monterów męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 2 dla krawców męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 3 dla krawców męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 4 dla szewców męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 5 dla kuśnierzy i fryzjerów męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 6 dla ślusarstwa maszynowego męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 7 dla ślusarstwa budowlanego,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 8 dla rzemiosł artyst. męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 9 dla rzemiosł budowl. męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 10 dla stolarstwa meblowego męska,
"	Publiczna Szkoła	Dokształcająca	Zawodowa Nr. 11 dla stolarstwa budowlanego męska,

Kraków	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 12 dla szoferów i mechaników męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 13 dla elektrotechników męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 14 dla zawodów spożyw. męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 15 dla grafików męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 16 dla krawczyń i modn. żeńska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 17 dla bielizn. żeńska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 18 ogólna żeńska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 19 przem. handl. żeńska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 20 handlowa żeńska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 21 handlowa męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 22 handlowa męska,
"	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 23 handlowa męska,
Krynica Zdrój	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Krzeszowice	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Limanowa	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Łodygowice	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Maków Małop.	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Mielec	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Mszana Dolna	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Muszyna	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Myślenice	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Niepołomice	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,
Nowy Sącz	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 1 metalowo-drzewna męska,
" "	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 2 dla odzieżowców męska,
" "	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 3 handlowa koedukacyjna,
Nowy Targ	Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa męska,

Oświęcim	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Piaski Wielkie	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Pilzno	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Rabka	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Radomyśl Wielki	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Ropczyce	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Sędziszów Małop.	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Siersza	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Skawina	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Stary Sącz	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Sucha	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Szczakowa	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Szczucin	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Tarnów	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa Nr. 1 metalowo-drzewna męska,
„	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa Nr. 2 ogólna męska,
„	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa Nr. 3 ż.,
„	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa Nr. 4 handlowa męska,
Trzebinia	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Tuchów	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Wadowice	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa Nr. 1 m.,
„	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa Nr. 2 ż.,
Wieliczka	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Wiśnicz Nowy	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Wojnicz	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Zakopane	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Zator	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Żabno	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska,
Żywiec	Publiczna Szkoła Dokszałcająca	Zawodowa męska.

F. Inspektoraty szkolne.

Województwo Kieleckie.

Będzin z siedzibą w Sosnowcu	Opatów
Częstochowa	Opoczno
Iłża z siedzibą w Wierzbniku	Pińczów
Jędrzejów	Sandomierz
Kielce	Stopnica z siedzibą w Busku Kieleckim
Końskie	Włoczekowa

Kozienice
Miechów
Olkusz

Zawiercie.

Województwo Krakowskie.

Biała	Mielec
Bochnia	Myślenice
Brzesko	Nowy Sącz
Chrzanów	Nowy Targ
Dąbrowa	Oświęcim
Gorlice	Pilzno
Grybów	Ropczyce
Jaśło	Tarnów
Kraków (miasto)	Wadowice
Kraków (powiat)	Wieliczka
Limanowa	Żywiec.
Maków	

224.

Nr. O. 3535/30.

Kraków, dnia 9 grudnia 1930 r.

Do

Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie zmiany wzoru umów z pracownikami kontraktowymi.

Zwracam uwagę na okólnik p. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 listopada 1930 r. Nr. I. Prez. 6840/30 w sprawie zmiany wzoru umów z pracownikami kontraktowymi, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 11 (231) oraz, wykonywając ostatni ustęp tego okólnika, polecam zastąpić dotychczasowe umowy nowymi i przedłożyć je Kuratorjum do zatwierdzenia do dnia 15 stycznia 1931 r. Nowe wzory umów nie dotyczą nauczycieli kontraktowych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

225.

Nr. O. 3464/30.

Kraków, dnia 10 grudnia 1930 r.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie zajęć p. w. hufców szkolnych.

Celem ujednostajnienia zarówno zarządzeń jak i pracy p. w. w hufcach, wydaję po porozumieniu z władzami wojskowemi następujące zarządzenie:

I) W zakresie przysposobienia wojskowego może się młodzież szkolna szkolić jedynie i wyłącznie w hufcach szkolnych.

Włączanie indywidualne czy zbiorowe uczniów do jakiegokolwiek organizacji p. w. jest niedozwolone. Do hufca szkolnego należą w zasadzie po uprzednim zbadaniu przez lekarza szkolnego i wypowiedzeniu się rodziców — wszyscy uczniowie VI i VII klasy męskich szkół ogólnokształcących, III i IV roku seminarjów nauczycielskich, II i III roku średnich szkół zawodowych, nadto uczniowie wszystkich klas szkół doksztalcających.

II) Program pracy p. w. hufca szkolnego obejmuje rocznie 80 do 100 godzin szkolenia i to w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i średnich szkołach zawodowych 2 godziny tygodniowo i 3 jednodniowe ćwiczenia w dni pogodne wczesnej jesieni albo późnej wiosny lub lata, przyczem w lecie należy, ile możności, przeprowadzać je w dniach poklasyfikacyjnych w miesiącu czerwcu.

W szkołach doksztalcających przysposobienie wojskowe obejmuje 1 godzinę tygodniowo w godzinach wieczorowych i 1 przedpołudnie w miesiącu (po nabożeństwach) w dniach świątecznych za wiedzą i zgodą władz duchownych. Niewykorzystanych przedpołudni w szkołach doksztalcających nie można łączyć w terminach późniejszych.

III) Ćwiczenia w hufcach szkolnych przeprowadza tylko oficer p.w. Przydzieleni podoficerowie mogą prowadzić tylko pewne działy pod nadzorem odnośnego oficera p.w. Zajęcia p. w. w hufcach odbywają się w zasadzie w szkole. O ile szkoła nie posiada odpowiednich warunków albo o ile kilka szkół odbywa lekcje p. w. wspólnie, może praca ta odbywać się poza obreębem szkoły. Wszelkie zarządzenia zbiorów pw. wydaje oficer pw. po porozumieniu z władzami szkolnemi odnośnej szkoły.

Za wyszkolenie pw. hufca szkolnego jest wyłącznie odpowiedzialny oficer pw.

Wychowanie fizyczne w hufcach szkolnych jest objęte programami szkolnymi i prowadzi je nauczyciel ćwiczeń cielesnych danej szkoły w normalnych lekcjach ćwiczeń cielesnych. Próby sprawności według odnośnych przepisów przeprowadza nauczyciel ćwiczeń cielesnych i podaje wyniki do wiadomości oficera pw.

IV) Nadzór pedagogiczny nad hufcem szkolnym sprawuje wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel.

V) Na konferencji z dyrektorem szkoły uzgadnia oficer pw. z początkiem roku szkolnego (względnie w pierwszych dniach każdego miesiąca) szczegółowe terminy zajęć hufca, które mogą być w razie koniecznej potrzeby za wspólną zgodą zmienione. W razie wyjątkowej przeszkody w zajęciach (np. choroba oficera lub instruktora i t. p.) musi być o tem zawiadomiony dyrektor danej szkoły i to w dość wczesnym terminie, umożliwiającym odwołanie zajęć.

VI) Oficer pw. stosuje się do wewnętrznego porządku i organizacji szkoły, nadto uwzględnia uwagi dyrekcji w zakresie metody wysiłku fizycznego.

VII) Dyrektor szkoły zaprasza na posiedzenie Rady pedagogicznej oficera pw., jeżeli na porządku dziennym są sprawy, związane z pw. Oficer pw. może również zwrócić się do Dyrekcji o wstawienie tych spraw do porządku dziennego. Na tych posiedzeniach ma oficer pw. głos doradczy.

VIII) Ze względu na szczupłość kadry instruktorskiej pw. mogą objąć siły nauczycielskie odnośnych zakładów naukowych następujące działy wyszkolenia:

- a) nauczyciel wychowania fizycznego uwzględnia w swych ćwiczeniach gimnastycznych — musztrę formalną i ćwiczenia wstępne do grenadjerki i szermierki,
- b) nauczyciel geografii w zakresie swego przedmiotu zwróci uwagę na kartografię i terenoznawstwo pod kątem widzenia przyszłej służby wojskowej (szkice, powiększanie i czytanie map),
- c) nauczyciel matematyki i fizyki zaznajomi uczniów z zasadami balistyki,
- d) nauczyciel chemji uwzględnia konieczne znajomości z zakresu związków chemicznych, które mają zastosowanie w działaniach wojennych,
- e) lekarz szkolny w obrębie obowiązującego czasu (w razie braku lekarza szkolnego delegowany lekarz przez władze wojskowe) kwalifikuje przydatność ucznia do hufca szkolnego, co zaznacza w książce pw. Następnie zaznajamia uczniów w czasie lekcji higieny z zasadami obrony przeciwgazowej i pomocą stosowaną

w nagłych wypadkach, z higieną marszu i odżywiania ze względu na jej stosowanie w służbie wojskowej.

Poza wyszczególnionemi przedmiotami szkoły średnie zawodowe uwzględniają zależnie od obranego przez ucznia zawodu specjalizację wojskową w tym zawodzie. Programy części przedmiotów wyszkolenia pw., przyjętych przez nauczycieli poszczególnych zakładów naukowych, są opracowywane przez tych nauczycieli w porozumieniu z oficerem pw. Programy te muszą się zająć w czasie i treści z ogólnym programem pw., realizowanym przez oficera pw. w danym hufcu.

IX) Sprzętu do wyszkolenia hufca dostarczają władze wojskowe. Dyrekcje przyczyniają się do kosztów urządzeń strzelnic i zakupu broni kalibrowej w miarę rozporządzania odpowiednimi kwotami z funduszu gier, po zaspokojeniu w tym dziale potrzeb szkoły.

X) Członek hufca szkolnego powinien w miarę możliwości sprawić sobie umundurowanie pw. a dyrekcja szkoły powinna dążyć do stopniowego zaopatrzenia hufca w przepisowe mundury.

Umundurowani członkowie hufca szkolnego zatrzymują bezwarunkowo jako nakrycie głowy czapkę szkolną odnośnego zakładu naukowego.

XI) Listę uczniów, wysyłanych do obozów letnich, ustalają dyrekcje szkół w porozumieniu z oficerem pw. Uwzględnia się przytem nie tylko stan zdrowotny i stopień wyszkolenia, lecz także zachowanie się i postęp ucznia w szkole. Wydalanie bowiem nieodpowiednich uczniów z obozu wywołuje zamieszanie w toku pracy a ponadto po- ciąga za sobą zwrot kosztów przejazdu i utrzymania w obozie.

XII) Hufce szkolne biorą udział w programie Powiatowego Święta WF. i PW., które należy urządzać wspólnie ze świętem wychow. fiz. młodzieży szkolnej. Hufce szkolne nie współzawodniczą przytem za- równo w dziedzinie wf. jak i pw. z młodzieżą pozaszkolną.

W razie połączenia obu świąt układają władze szkolne z oficerem pw. program wspólnego występu, przyczem do programu wf. mło- dzieży szkolnej, ułożonego przez szkołę, wstawia się program pw. huf- ców szkolnych, zgłoszony przez oficera.

W program pw. hufców nie mogą wchodzić marsze długodystan- sowe.

XIII) Uczestników hufców szkolnych należy zaznajomić, że pobo- rowi z cenzusem otrzymają za ukończenie II stopnia pw. następujące ulgi w wojsku:

w piechocie	— zwolnienie z pierwszych 3 miesięcy
w artylerji	— skrócenie służby o trzy miesiące (wcześniej- sze zwolnienie)

w lotnictwie — jak w piechocie, (absolwenci szkół pilotażu i mechaników otrzymują 12 miesięczne skrócenie służby)

łącznie, saperzy, — późniejsze wcielenie o dwa miesiące.
samochody

Ponadto prawo wyboru broni i podczas służby wojskowej pierwszeństwo do urlopów okolicznościowych.

XIV) Pomieszczenia t. zn. sale gimnastyczne do ćwiczeń, izby szkolne do wykładów i pomieszczenia na sprzęt pw. i wf. przydzielają dyrektorzy szkół do dyspozycji oficera pw.

Powyższa instrukcja reguluje tymczasowo współpracę w dziedzinie pw. władz szkolnych z władzami wojskowymi. Teoretyczna bowiem część pw. (poruszona w p. VIII) wkracza merytorycznie w organizację nauki w szkole, jak i w programy szkolne, nie może być zatem definitywnie wprowadzona bez rozważenia jej, dokładnego ujęcia i zalecenia przez Ministerstwo. Punkt VIII instrukcji dopuszcza przeto możliwość objęcia pewnych działów teoretycznego wyszkolenia pw. tylko tam, gdzie Kierownictwo szkoły przyjdzie do przekonania, że warunki nauczania danej szkoły zezwalają na tę próbę bez naruszenia obowiązujących programów jak i samej organizacji nauki.

Organizacja pw. ma być uregulowana przez Ministerstwo na odmiennych nieco, niż dotychczas obowiązujących zasadach, przyczem określi się między innymi także dokładnie czas i terminy zajęć i polowych ćwiczeń pw.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

226.

Nr. I. 38351/30.

Kraków, dnia 10 października 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie zachowywania się młodzieży szkolnej w pociągach.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie zawiadomiła Kuratorjum pismem z dnia 8 października 1930 r. Nr. dz. I/1/102996/30, że młodzież, dojeżdżająca do szkół, dopuszcza się karygodnych wybryków w pociągach; a mianowicie biega po całym pociągu, otwiera

drzwi wagonowe, skacze po ławkach i półkach, krzyczy, przezywa się, gra w karty i t. p., do konduktorów rewizyjnych odnosi się niejednokrotnie z kpinami, a nawet dopuszcza się obrazy słownej. Ponieważ doniesienia pracowników kolejowych na nieodpowiednie zachowanie się młodzieży szkolnej są coraz częstsze, przypominam Dyrekcjom i pp. Inspektorom szkolnym zarządzenie z dnia 14 stycznia 1925 r. L. 2085/Prez. 1924 r. i polecam je ściśle stosować, oraz pouczyć młodzież szkolną, jak powinna zachowywać się w czasie jazdy pociągami i odnosić się do służby kolejowej. O ileby młodzież szkolna, dojeżdżająca pociągami, mimo tego zarządzenia zachowywała się niewłaściwie w czasie jazdy pociągami, należy winnych pociągać do odpowiedzialności, nie uchylając się stosować w wypadkach karygodnych nawet wydalenia ze szkoły danego ucznia czy uczenicy.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

227.

Nr. I. S. 40611/30.

Kraków, dnia 4 listopada 1930 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych na terenie Województwa Krakowskiego i Panów Inspektorów szkolnych na terenie Województwa Kieleckiego w sprawie etatów nauczycielskich.

Ruch budowlany szkolny lat ostatnich oddał do użytku szkolnego cały szereg nowych budynków, wzniesionych niejednokrotnie znacznym wysiłkiem ludności. W nowych warunkach nauczanie i wychowanie potoczyć się może i powinno z wielokrotnie pełniejszymi wynikami. Grona nauczycielskie w takich szkołach winny być dobrane ze szczególną troską i starannością, liczba sił nauczycielskich powinna odpowiadać ilości dzieci i potrzebie, ocenionej jednak bez przesady.

Tymczasem stwierdziłem, że P. P. Inspektorowie nie zawsze dokładają starań i wysiłków, ażeby poziom takich szkół odpowiadał nadziejom i ambicjom ludności, oddającej do użytku nowe budynki szkolne.

Chcąc bodaj częściowo stan ten poprawić, zarządzam co następuje:

Ponieważ brak kredytów na nowe etaty nauczycielskie, jakoteż na zastępstwa kontraktowe nie pozwala na odpowiednie zwiększenie sił nauczycielskich, polecam poddać skrupulatnej rewizji rozdział obecnie posiadanych etatów i poczynić pewne przesunięcia na korzyść wy-

żej wymienionych szkół, jakoteż szkół leżących w większych ośrodkach przemysłowych, gdzie, o ile możliwości, wszystkie dzieci winne pobierać naukę.

W szczególności należy zbadać jak najdokładniej frekwencję w szkołach 2, 3, 4, 5, 6 i 7-klasowych i tam, gdzie okaże się, że liczba dzieci uczęszczających różni się znacznie od ilości dzieci zapisanych, co często bywa, ograniczyć liczbę etatów do właściwego minimum. Przy badaniu frekwencji w 6 i 7 oddziałach należy dążyć do łączenia tych oddziałów, unikając jednak wprowadzania dopiero na tym stopniu koedukacji.

Uzyskane tą drogą etaty zechcą P. P. Inspektorowie przenieść do szkół w nowych budynkach szkolnych, w których są sale szkolne umeblowane, a niema nauczycieli. W związku z przeniesieniem etatów dokonają P. P. Inspektorowie przeniesień nauczycieli tymczasowych.

Akcję tę przeprowadzić należy w możliwie najkrótszym czasie. Sprawozdań z dokonanych przesunięć oczekuję w terminie do dnia 1 lutego 1931 r.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

228.

Nr. I. K. N. 5938/30.

Kraków, dnia 29 października 1930 r.

Do

Pp. Prezesów Komisji egzaminacyjnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie praktycznego egzaminu na nauczyciela publicznych szkół powszechnych.

1. Cel egzaminu. Celem egzaminu jest stwierdzenie praktycznej przydatności młodego nauczyciela do pracy pedagogiczno-dydaktycznej w szkole oraz do działalności społecznej na terenie tej miejscowości, w której pracuje. Organizacja egzaminu jest tak pomyślana, aby młody nauczyciel ujawnił stopień nabytych sprawności i dyspozycji psychicznych do swego zawodu i dalszego w nim doskonalenia.

2. Charakter egzaminu. Egzamin praktyczny winien być przeprowadzony zasadniczo według § 1 a regulaminu, t. zn. we własnej szkole zdającego, gdzie wyniki jego praktycznej działalności można zbadać dokładnie. Wyjątkowo można przeprowadzać egzamin według § 1 b, jeżeli przeprowadzenie go według § 1 a jest niemożliwe. Podczas

tego egzaminu bada się nie to, ile nauczyciel wie (choć i to ujawnia się bardzo wyraźnie), ale to, co potrafił zdziałać, w jakim stopniu zastosował posiadaną wiedzę w pracy szkolnej i, czy ją umiejętnie stosuje. Egzamin ten nie odbywa się więc sposobem tradycyjnym. Nie odbywa się wcale egzaminu z psychologii, pedagogiki, metodyki etc. jako oddzielnych przedmiotów w oderwaniu od życia szkolnego. Nie jest on więc podobny ani do egzaminu dojrzałości, ani do egzaminu kwalifikacyjnego w byłym zaborze austriackim.

3. Przebieg egzaminu. W myśl § 10 regulaminu dla egzaminu praktycznego komplet egzaminujący wizytuje co najmniej 2 lekcje, prowadzone przez zdającego, (może jednak wizytować 3, jeśli prezes Komisji uzna to za potrzebne). Podczas wizytacji członkowie kompletu egzaminacyjnego zwracają baczną uwagę na te szczegóły, które wymienia § 10 regulaminu, to znaczy na ogólny rozwój i poziom umysłu dzieci, ich zdolność do myślenia, czy też tylko mechanicznej reprodukcji. Ogólne zabiegi nauczyciela (nawet administracyjne) należy oceniać z punktu widzenia potrzeb dzieci i ich rozwoju tak fizycznego jak umysłowego. Jeśli zdający przedstawił charakterystykę dwojga dzieci (co byłoby bardzo pożądane), winien komplet egzaminujący przez bezpośrednią obserwację i zapytania do tych dwojga dzieci kierowane sprawdzić, czy charakterystyka dana jest trafna. Przy egzaminie według § 1 b, charakterystyki wymienione mają daleko mniejsze znaczenie. Po skończonej wizytacji (tego samego dnia) odbywa się ustne kollokwjum ze zdającym. Podczas kollokwjum są omawiane lekcje wizytowane w ten sposób, że zdający uzasadnia swoje postępowanie podczas nauczania w momentach, wskazanych przez egzaminatorów, z punktu widzenia psychologii, pedagogiki, metodyki, higieny etc.

Różnica poglądów pedagogiczno-dydaktycznych egzaminatora i zdającego nie może być brana za podstawę do ujemnej oceny. Nie należy bowiem sądzić, że istnieje tylko jeden słuszny sposób praktycznego rozwiązywania problemów dydaktycznych i pedagogicznych. Należy w tym wypadku zostawić zdającemu swobodę w konstruowaniu uzasadnień tak co do formy, jak i treści, a odrzucać je wtedy, gdy sprzeciwiają się wynikom współczesnej wiedzy pedagogicznej lub wykazują brak logiki w konstrukcji.

Egzaminator zostawia zdającemu całkowitą swobodę, nie naprowadza go ani nie przeszkadza swoją interwencją, bo zdający mówi o kwestiach, które przeżywał i dobrze je sobie uświadamia. Po omówieniu wizytowanych lekcji, Komisja bada, w jakim stopniu zdający zna program szkoły powszechnej, czy go rozumie i umie praktycznie realizować. Nauczyciel jest obowiązany znać ogólną konstrukcję

programu. Komisja tedy daje zdającemu wybrany tekst programu, możliwie z tych przedmiotów i oddziałów, które w dotychczasowej pracy samodzielnej prowadził, do przeczytania, wyjaśnienia i omówienia realizacji danego zagadnienia w pracy szkolnej. W dalszym ciągu kollokwjum następuje omówienie podanej przez zdającego lektury, a specjalnie tych dwu dzieł, których pisemne opracowanie tenże dołączył do podania o dopuszczenie do egzaminu. Winny to być z reguły dzieła z nowszej literatury pedagogicznej. Opracowania te nie powinny być skrótami, a raczej pisemnymi sprawozdaniami, w których zdający omawia krótko kwestje stanowiące jego zdaniem najistotniejsze, wartościowe myśli dzieła. Sprawozdania te krótkie (2—3 stron arkusza), o ile zdający pisze nieczytelnie, winny być napisane na maszynie i w tej formie dołączone do podania. Znajomość dzieł, streszczonych przez zdającego, winna być gruntowna. Podczas omówienia lektury Komisja bada, w jakim stopniu kandydat umie korzystać samodzielnie z lektury pedagogicznej.

Po omówieniu lektury następuje zbadanie, jak orientuje się zdający w administracji szkolnej, prowadzeniu kancelarii szkoły, czy zna przepisy szkolne, sprawy oświaty pozaszkolnej oraz, o ile potrafi być doradcą ludności w sprawach szkolnych, jak budownictwo szkolne, organizacja szkół, samorząd szkolny. Egzaminatorowie nie dzielą się według specjalności, raczej wszyscy są równorzędni i wszyscy mają prawo egzaminowania w związku z każdym zagadnieniem.

4. Przygotowanie się do egzaminu. Przygotowanie się do egzaminu praktycznego nie może być pojęte analogicznie do pracy w związku ze zdawaniem egzaminu teoretycznego, gdzie bada się ilość i jakość wiedzy przez kandydata zdobytej. Przygotowanie to w naszym wypadku dokonywa się nieustannie podczas całej dwu czy trzyletniej pracy nauczycielskiej przed zdawaniem egzaminu praktycznego. Od pierwszej chwili, w której wstępuje na teren samodzielnej pracy, młody nauczyciel musi sobie uświadomić, że wypełnianie codzienne przyjętych obowiązków składa się w sumie na lepsze lub gorsze przygotowanie do egzaminu praktycznego.

Podstawową wiedzę pedagogiczną i ogólną winien młody nauczyciel wynieść z zakładu kształcenia nauczycieli, lecz są to tylko podstawy. Dlatego młody nauczyciel powinien w okresie samodzielnej pracy korzystać z wszelkich dla niego dostępnych źródeł, aby rozszerzyć i pogłębić swoją wiedzę tak ogólną jak pedagogiczną; winien w nich szukać wyjaśnienia tych wszystkich wątpliwości, które na drodze zawodowej pracy napotyka. Do takich źródeł należy zaliczyć: a) nowszą literaturę pedagogiczną i naukową, zostającą w bezpośred-

nim związku z jego praktyczną pracą pedagogiczną i dydaktyczną, b) konferencje z kierownikiem szkoły i inspektorem szkolnym po wizytacji, c) dyskusje pedagogiczne i dydaktyczne na posiedzeniach Rady pedagogicznej szkoły, d) konferencje rejonowe nauczycielskie, e) kursy wakacyjne, f) wykłady przez radio.

Podawanie wykazu książek, które należałoby do egzaminu przestudjować, uważa się za niecelowe i niepożądane, nastawiałoby to nauczyciela na pracę dla egzaminu nie dla praktyki szkolnej. W pierwszych latach pracy młody nauczyciel winien czytać przede wszystkim to, co łączy się z jego pracą zawodową praktyczną, a pozatem dobrą beletrystykę i literaturę dla młodzieży.

Młody nauczyciel winien wynieść z zakładu kształcenia nauczycieli znajomość bibliografii pedagogicznej i starać się korzystać z tych dzieł, w których spodziewa się znaleźć wyjaśnienia wątpliwości, jakie w pracy praktycznej napotkał. Sam zainteresowany nauczyciel najtrafniej może odczuć i ocenić, co winien przestudjować, aby jego teoria i praktyka stały na należytym poziomie. Tylko rzetelna troska samego nauczyciela w wymienionym kierunku może stworzyć silny fundament, na którym najpewniej będzie można oprzeć pracę przygotowawczą (pojętą tak, jak to wyżej powiedziałem) do praktycznego egzaminu nauczycielskiego, a owocną zarazem dla młodzieży i jej przyszłości.

5. Egzamin według § 1b. Kolokwjum przy egzaminie według § 1b przeprowadza się zupełnie tak samo jak przy egzaminie według § 1a i opiera się na tym samym materiale faktycznym. Różnice, jakie zachodzą między jedną a drugą formą egzaminu, określa dokładnie regulamin praktycznego egzaminu, ogłoszony w Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. z roku 1929 Nr. 1 poz. 3.

Dwuletnia praca nauczycielska obok celów bezpośrednich pedagogiczno-dydaktycznych winna dać w rezultacie dalszym także dodatni wynik egzaminu praktycznego, przeto każdy młody nauczyciel na początku pracy zawodowej winien zaznajomić się dokładnie z regulaminem praktycznego egzaminu nauczycielskiego i jego przebiegiem.

6. Kto może zdawać egzamin praktyczny? Egzamin praktyczny mogą zdawać tylko nauczyciele(lki) publicznych szkół powszechnych. Nauczyciele(lki) powszechnych szkół prywatnych nie mogą być do niego dopuszczeni. Ci ostatni mogą jednak po 3 latach pracy nauczycielskiej zdawać egzamin z Wyższego Kursu Nauczycielskiego jako eksterni, chociaż praktycznego egzaminu nie zdawali.

7. Poziom egzaminu. Powaga stanu nauczycielskiego, dobro szkoły powszechnej, dobro społeczne i państwowe nakładają na Komisje poważne obowiązki i odpowiedzialność za poziom egzaminu

praktycznego. Dobry poziom praktycznego egzaminu winien być utrzymany, a pp. Prezesi Komisji i Przewodniczący kompletów są obowiązani tego w praktyce dopilnować.

8. *U w a g a k o ń c o w a.* Pożądaniem jest, aby dyrekcje prywatnych i państwowych seminarjów nauczycielskich poleciły nauczycielom przedmiotów pedagogicznych omówienie niniejszych informacji o praktycznym egzaminie nauczycielskim z uczniami (uczenicami) Kursów V-tych w chwili, którą ze względu na tematy omawiane uznają za najodpowiedniejszą.

Winni to czynić każdego roku, aby każda generacja młodych nauczycieli była o tem poinformowana. PP. Dyrektorzy wszystkich seminarjów nauczycielskich postawią omówienie niniejszego jako punkt porządku dziennego najbliższej Rady Pedagogicznej szkół więcej klasowych oraz na wszystkich najbliższych konferencjach rejonowych nauczycielskich. PP. Prezesi Komisji egzaminacyjnych zalecą zaznajomienie się z niniejszem wszystkim członkom ich Komisji.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *M. Sidor* wr.
Okręgowy wizytator szkół.

229.

Nr. II. 10726/30.

Kraków, dnia 24 października 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu w sprawie wynagrodzenia za hufiec, gry i zabawy.

Ministerstwo WR. i OP. wyjaśniło rozporządzeniem z dnia 15 lutego 1930 r. Nr. II-1897/30 w sprawie wynagrodzenia za godziny gier i zabaw ruchowych oraz hufca szkolnego, że godziny te należy wliczać do godzin nadliczbowych w myśl postanowień art. 36 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924). Wynagrodzenie zaś za godziny nadliczbowe w wymiarze ponad 125% ilości godzin, przewidzianej dla tej kategorii przedmiotów, należy płać według norm, określonych rozporządzeniem z dnia 13 listopada 1929 r. Nr. II-28633/29 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13 poz. 182).

Wyjaśnienie to zostało uzupełnione rozporządzeniem z dnia 29 września 1930 r. Nr. II-8542/30, że ustęp przedostatni okólnika z dnia 19 czerwca 1926 r. Nr. II-6174/26 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 12 poz. 148), określający, iż „w wypadkach wyjątkowych, o ile kierowni-

ctwo hufcem szkolnym sprawuje nauczyciel wychowania fizycznego, można mu to wliczyć do etatu w maksymalnej ilości 4 godzin, o ile czynności te wykonywane są przez cały rok", — należy rozumieć tak, iż nauczycielowi wychowania fizycznego brakującą do wymiaru przywiązanego do etatu liczbę godzin ćwiczeń cielesnych można uzupełnić godzinami zarówno gier i zabaw, jak i godzinami kierownictwa hufcem szkolnym.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

230.

Nr. II. 11309/30.

Kraków, dnia 17 października 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących oraz zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu w sprawie nauczycieli uczących na mocy art. 12 ustawy z dnia 26/IX 1922 r.

Zgodnie z postanowieniem art. 12 ustawy z dnia 26 września 1922 r., zmienionej ustawą z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 18 z 1924 r., poz. 178), tudzież ustawą z dnia 12 stycznia 1929 r. (Dz. Urz. Min. WR. i OP. Nr. z 1929 r., poz. 26), dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich, nauczyciele, nie posiadający kwalifikacji, a czynni w szkołach średnich przed 1 stycznia 1923 r., mogą nauczać w szkołach średnich bez specjalnego zezwolenia tylko do końca roku szkolnego 1930—31. Jeżeli zatem nie postarają się o nabycie kwalifikacji drogą zdania pełnego, względnie uproszczonego egzaminu nauczycielskiego (art. 1 i 7 wymienionej ustawy), tracą bezwzględnie prawo nauczania w tych szkołach z dniem 31 sierpnia 1931 r.

W związku z powyższem zarządzam, aby Dyrekcje powiadomiły już obecnie interesowanych nauczycieli o postanowieniach art. 12 wymienionej ustawy. Ponadto Dyrekcje doniosą Kuratorjum, ilu nauczycieli, podpadających pod art. 12 ustawy, jest zatrudnionych w zakładzie i podadzą imiona i nazwiska tych nauczycieli.

Równocześnie Dyrekcje doniosą Kuratorjum, którzy z pośród wyżej wymienionych nauczycieli są w stadium zdawania egzaminów pełnych względnie uproszczonych, a którzy zamierzają zdawać te egzaminy w terminie wiosennym 1931 roku.

Dyrekcje prześlą Kuratorjum żądane daty do 10 stycznia 1931 roku.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

Nr. II. 11799/30.

Kraków, dnia 3 listopada 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu w sprawie wymiaru godzin zajęć i wykazów kwalifikacyjnych.

I. W celu ustalenia ilości sił nauczycielskich, korzystających z różnych względów ze zniżek obowiązującego wymiaru godzin w bieżącym roku szkolnym, tudzież ustalenia ilości nauczycieli, zatrudnionych w wymiarze ponad 125% ilości godzin, przewidzianej dla danej kategorii przedmiotów, polecam Dyrekcjom, by w terminie do końca grudnia 1930 r. nadesłały do Kuratorjum imienne wykazy tych nauczycieli według następującego schematu:

L. porz.	Nazwisko i imię	Obowiązany do nauczania w ilości godzin	Uczy w ilości godzin	1. Liczba i data pisma Kuratorjum w spr. zniżki godzin lub 2. Powody zatrudnienia w wymiarze ponad 125%

Jeżeli dany nauczyciel jest zatrudniony w niższym wymiarze godzin, niż przewidują obowiązujące przepisy, nie mając na to specjalnego pisemnego zezwolenia Kuratorjum, należy podać motywy, któremi kierowała się Dyrekcja — po porozumieniu z odnośnym wizytatorem — przy obniżeniu wymiaru godzin, oraz przedstawić Kuratorjum wnioski, czy nie możnaby przydzielić danemu nauczycielowi, począwszy od II-go półroczia br., potrzebnej do etatu ilości godzin ewent. przedmiotu, nieobjętego nawet kwalifikacją przez odjęcie godzin kontraktowych względnie godzin nadliczbowych tym nauczycielom, którzy nauczają w wyższym wymiarze godzin, niż do tego są obowiązani względnie czy nie możnaby powierzyć im nauczania w innym miejscowym zakładzie, zgodnie z intencją okólnika Kuratorjum Nr. II. 6166/29 i postanowieniem art. 38 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczy-

cieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. Urz. Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego Nr. 9. z 1927 r. poz. 185).

Z uwagi bowiem na zbyt szczupłą ilość etatów i godzin kontraktowych przyznaną przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na rok szkolny 1930-31, Kuratorium będzie zmuszone poczynawszy od II-go półrocza bieżącego roku szkolnego, zarządzić pewne przesunięcia w dotychczasowych przydziałach godzin poszczególnych nauczycieli gimnazjów państwowych. Gdyby dana szkoła nie miała nauczycieli, korzystających ze zniżki godzin lub nauczycieli zatrudnionych w wymiarze ponad 125⁰/₀, należy o tem również donieść Kuratorium.

II. Nauczyciele gimnazjów państwowych wnoszą częstokroć udokumentowane podania o przeniesienie na równorzędne stanowisko do innego zakładu, lub o nadanie stanowiska dyrektora gimnazjum na na obszarze Krakowskiego lub innego Okręgu Szkolnego, Dyrekcje zaś przesyłają te podania w drodze służbowej do Kuratorium bez opinii o pracy danego nauczyciela i bez wniosku. W związku z tem polecam, by w przyszłości Dyrekcje dołączały do tego rodzaju podań odpisy wykazów kwalifikacyjnych danych nauczycieli, a nadto udzielały jak najszczegółowszej opinii o ich charakterze i pracy nauczycielskiej i administracyjnej, zwłaszcza jeżeli chodzi o kandydatów, ubiegających się o nadanie stanowisk dyrektorskich.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

232.

Nr. II. 11.257/30.

Kraków, dnia 8 listopada 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu w sprawie zniżki godzin dla wychowawczyń.

Zawiadamiam, że celem ujednostajnienia sprawy udzielania zniżenia obowiązującego wymiaru godzin nauczania nauczycielkom, oddanym dla pomocy dyrektorowi w sprawowaniu opieki wychowawczej nad młodzieżą żeńską w państwowych gimnazjach koedukacyjnych, na podstawie art. 37 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 47, poz. 462) p. Minister W. R. i O. P. zarządził rozporządzeniem z dnia 10 października 1930 r. Nr. II. 23361/30, co następuje:

Nauczycielka, pełniąca wspomniane obowiązki w szkole, do której uczęszcza: a) 10—25 dziewcząt, otrzymuje 3 godziny zniżki tygodniowo,

b) 26—50 dziewcząt, 4 godziny tygodniowo, c) 51—75 dziewcząt, 5 godzin tygodniowo, d) 76—100 dziewcząt, 6 godzin tygodniowo, e) 101—125 dziewcząt, 8 godzin tygodniowo, g) 176—250 dziewcząt, 10 godzin tygodniowo.

W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie z powodu specjalnych warunków danej szkoły, Ministerstwo na wniosek Kuratorjum może przyznać nauczycielce większą zniżkę godzin.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

233.

Skład Komisji kwalifikacyjnej dla urzędników.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 24 listopada 1930 r. Nr. I. Prez. 7829/30 ustanowił na zasadzie §. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 50) na dalszy okres dwuletni 1931/32 Komisję kwalifikacyjną, powołaną do wydawania opinii o kwalifikacjach urzędników Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego i urzędów podległych od XII. do VII. stopnia służbowego włącznie w następującym składzie:

Członkowie: 1. Dr. Tadeusz Kupczyński, Kurator Okręgu Szkolnego, 2. Ludwik Misky, naczelnik Wydziału, 3. Dr. Emil Podkówka, naczelnik Wydziału, 4. Bronisław Trepka, naczelnik Wydziału, 5. Dr. Mieczysław Ziemnowicz, okręgowy wizytator szkół.

Zastępcy członków: 1. Władysław Bryda, okręgowy wizytator szkół, 2. Jan Dreziński, okręgowy wizytator szkół, 3. Dr. Franciszek Kulański, okręgowy wizytator szkół, 4. Władysław Wierzbicki, okręgowy wizytator szkół, 5. Edward Sroczyński, naczelnik rachuby.

234.

Skład Komisji egzaminacyjnych dla kandydatów na stanowiska urzędników a) I. kategorii:

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzenia z dnia 26 listopada 1930 r. Nr. I. Prez. 7828/30 ustanowił na zasadzie §. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska I. kategorii w państwowej służbie administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 48) na dalszy okres dwuletni 1931/1932 Komisję egzaminacyjną przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w następującym składzie:

Przewodniczący: Dr. Franciszek Kulański, okręgowy wizytator szkół, Zastępca Przewodniczącego: Dr. Henryk Jachimowicz, referendarz. Komisarze egzaminacyjni: 1. Jan Dreziński, okręgowy wizytator szkół, 2. Władysław Michalski, okręgowy wizytator szkół, 3. Władysław Wierzbicki, okręgowy wizytator szkół, 4. Dr. Mieczysław Ziemnowicz, okręgowy wizytator szkół, 5. Mgr. Józef Lassowski, referendarz.

b) II. kategorii:

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 26 listopada 1930 r. Nr. I. Prez. 7826/30 ustanowił na zasadzie §. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska II. kategorii w państwowej służbie administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 103) na dalszy okres dwuletni 1931/32 Komisję egzaminacyjną przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego, mianując równocześnie przewodniczącym tej Komisji p. Dr. Henryka Jachimowicza, referendarza, zastępcą zaś przewodniczącego p. Dra Stanisława Wrońskiego, referendarza.

Nadto Kurator ustanowił komisarzami egzaminacyjnymi tej Komisji: 1. p. Ludwika Miskyego, naczelnika Wydziału, 2. p. Władysława Brydę, okręgowego wizytatora szkół, 3. p. Feliksa Taroniego, radcę, 4. p. Dr. Włodzimierza Zazulę, radcę, 5. p. Aleksandra Lipińskiego, asesora.

c) III. kategorii:

Kurator Okręgu Szkolnego ustanowił na zasadzie §. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie na stanowiska III. kategorii w państwowej służbie administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 424).

1. p. Dra Henryka Jachimowicza, referendarza, przewodniczącym, 2. p. Dra Stanisława Wrońskiego, referendarza, zastępcą przewodniczącego; 3. p. Edwarda Sroczyńskiego, naczelnika rachuby, 4. p. Mieczysław Piramowicza, urzędnika kanc. VIII. st. sł., 5. p. Kazimierza Kułakowskiego, adjunkta kancelaryjnego, komisarzami egzaminacyjnymi Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na stanowiska III. kategorii w państwowej służbie administracyjnej, utworzonej przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego rozporządzeniem p. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20 sierpnia 1925 roku Nr. 6168/25 O. Prez.

Skład Komisji egzaminacyjnych dla praktycznego egzaminu na nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

W związku ze składem Komisji egzaminacyjnych dla praktycznego egzaminu na nauczycieli publicznych szkół powszechnych, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 9. poz. 204, Kurator Okręgu Szkolnego zamianował dodatkowo następujących członków:

a) dla Komisji egzaminacyjnej w Jędrzejowie:

- 1) Bursztyna Karola, inspektora szkolnego w Jędrzejowie
- 2) Janiszewskiego Leona, inspektora szkolnego w Pińczowie,
- 3) Staneckiego Jana, zastępcę inspektora szkolnego w Busku-Zdroju,
- 4) Świderskiego Władysława, zastępcę inspektora szkolnego w Pińczowie,

5) Tomaszkiewicz Franciszka, zastępcę inspektora szkolnego w Busku-Zdroju.

b) dla Komisji egzaminacyjnej I. w Krakowie:

1) Adamczakównę Helenę, kierowniczkę szkoły powszechnej żeńskiej w Wadowicach,

2) Berezowskiego Mieczysława, dyrektora państwowego gimnazjum męskiego w Olkuszu,

3) Guzika Jana, nauczyciela szkoły powszechnej w Wieliczce,

4) Jagielskiego Józefa, kierownika szkoły powszechnej męskiej w Wieliczce,

5) Jakubielskiego Ludwika, nauczyciela prywatnego gimnazjum żeńskiego w Olkuszu,

6) Jelenia Władysława, kierownika szkoły powszechnej w Pilicy,

7) Kurzejową Olgę, kierowniczkę szkoły powszechnej Nr. 2 w Olkuszu,

8) Sajkiewicza Antoniego, kierownika szkoły powszechnej w Skale,

9) Serkowskiego Romana, kierownika szkoły powszechnej w Zebrydowicach,

10) Sosińskiego Wojciecha, kierownika szkoły powszechnej męskiej w Wieliczce,

11) Wierzbicką Marję, kierowniczkę szkoły powszechnej żeńskiej w Wieliczce,

12) Wiśniewską Matyldę, kierowniczkę szkoły powszechnej żeńskiej w Wieliczce,

13) Wołoszczukównę Kamile, nauczycielkę prywatnego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Wadowicach,

14) Ziębę Franciszka, kierownika szkoły powszechnej męskiej w Wadowicach.

c) dla Komisji egzaminacyjnej w Nowym Sączu:

1) Łukasiewiczównę Marję, kierowniczkę szkoły powszechnej w Nowym Sączu.

d) dla Komisji egzaminacyjnej w Radomiu:

1) Starklę Władysława, zastępcę inspektora szkolnego w Wierzbniku.

236.

Czasopisma i książki nabyte przez C. B. N. w Krakowie.

Centralna Biblioteka Naucz. O. S. K. ogłasza spis czasopism, prenumerowanych w r. szk. 1930/31 oraz dzieł, nabytych w ostatnich miesiącach z pominięciem podręczników szkolnych.

Z księgozbioru oraz z czytelni mogą korzystać bezpłatnie w godzinach urzędowych, t. j. od 9:30—13 i od 16—19:30, wszyscy nauczyciele szkół powszechnych, średnich i zawodowych. Nauczyciele z poza Krakowa mogą wypożyczać książki i roczniki czasopism za lata ubiegłe ponosząc jedynie koszt przesyłki pocztowej, za pomocą pisemnego zamówienia z dopiskiem dyrekcji zakładu, stwierdzającym, że zamawiający pełni obowiązki nauczycielskie.

Czasopisma.

I. Pedagogika i Dydaktyka ogólna.

1. Głos nauczycielski. 2. Przyjaciel szkoły. 3. Ruch pedagogiczny. 4. Przegląd pedagogiczny. 5. Muzeum. 6. Chowanna. 7. Kwartalnik pedagogiczny. 8. Ogniwo. 9. Oświata i wychowanie. 10. Das werdende Zeitalter. Dresden. 11. Die Erziehung. 12. Die neue Erziehung. 13. Monatschrift für höhere Schulen. 14. Pädagogisches Zentralblatt. 15. Pharos. 16. Zeitschrift f. pädagog. Psychologie u. experim. Pädagogik. 17. Lehrproben und Lehrgänge. 18. Neue Jahrbücher für Wissenschaft und Jugendbildung. 19. Pour l'ère nouvelle. 20. L'éducation. 21. Revue Universitaire. 22. The new Era in Home and School — London. 23. Progressive Education.

II. Czasopisma specjalne.

Filozofja.

24. Kwartalnik filozoficzny.

Psychologja.

25. Polskie Archiwum Psychologii.

Filologja klasyczna.

26. Kwartalnik klasyczny. 27. Przegląd humanistyczny. 28. Philologische Wochenschrift.

Filologja nowożytna.

29. Język polski. 30. Neofilolog. 31 Die neueren Sprachen. 32. Zeitschrift für französischen und englischen Unterricht. 33. Zeitschrift für Deutschkunde.

Historja.

34. Kwartalnik historyczny. 35. Vergangenheit und Gegenwart.

Geografja.

36. Czasopismo geograficzne. 37. Geographischer Anzeiger. 38. Zeitschrift für Geopolitik.

Matematyka.

39. Parametr.

Fizyka.

40. Zeitschrift für physikalischen und chemischen Unterricht.

Przyroda.

41. Przyroda i technika.

Gimnastyka.

42. Wychowanie fizyczne.

Książki.

Filozofja.

9588. Chmaj Ludwik: Rozwój filozoficzny Kartezjusza. Kraków 1930.

9587. Krokiewicz Adam: Nauka Epikura. Kraków 1929.

Psychologja.

9501. Zienkowski W. W.: Psychologja dziecięstwa. Lwów 1929.

9595. Mc. Dougall William: Psychologja grupy. Przełożył i wstępem zaopatrzył Dr. Józef Chałaciński. Lwów 1930.

9463. Spranger: Lebensformen. Geisterwissen. Psychologie u. Ethik der Persönlichkeit. Halle a. S. 1927.
9496. Krueger Felix: Das Wesen der Gefühle. Leipzig 1929.
9604. Dr. Valentiner Th.: Die Phantasie im freien Aufsätze der Kinder und Jugendlichen. Leipzig 1930.
9634. Dr. Fuxloch Karl: Das soziologische im Spiel des Kindes. Leipzig 1930.
9502. Zeininger Karl: Magische Geisteshaltung im Kindesalter und ihre Bedeutung für die religiöse Entwicklung. Leipzig 1929.
9575. Dr. Reigbert Robert: Ausdruckspsychologie und praktische Pädagogik. Weimar 1929.
9643. Coster Geraldine: Psychanaliza w zastosowaniu do ludzi normalnych. Warszawa 1929.
9605. Dr. Kraus Reinhard: Über graphischen Ausdruck. Leipzig 1930.
9607. Krautter Otto: Die Entwicklung des plastischen Gestaltens beim vorschulpflichtigen Kinde. Leipzig 1930.
9609. Mestele Albert: Die musikalische Produktion im Kinderalter. Leipzig 1930.

P e d a g o g i k a.

9591. Ippoldt Juliusz: Jak nasze dzieci mają się uczyć w domu? Kraków 1930.
9620. Przyjemski Feliks: O polski system wychowawczy. Kraków 1930.
9644. Dr. Jeleńska Ludwika: Sztuka wychowania. Warszawa 1930.
9462. Nowaczyński Bogdan: Swoboda i przymus w wychowaniu. Warszawa 1929.
9499. Dr. Kaczmarek Zdzisław: Z problemów demokratyzacji wychowania. Kraków 1929.
9495. Dr. Szczygieł Władysław: Gmina szkolna. Szkic metodyki pracy. Mielec 1929.
9622. Dr. Kuchta Jan: Dążenia do kompensacji u dziecka — włączyć a postawa wychowawcza. Kraków 1930.
9638. Kot Stanisław: Źródła do historii wychowania. Cz. I. Kraków 1929.
9572. Dr. Popp Walter: Das pädagogische Milieu. Langensalza 1928.
9489. Aichhorn August: Verwahrloste Jugend. Leipzig 1925.
9613. Petersen Peter: Schulleben und Unterricht einer freien allgemeinen Volksschule nach den Grundsätzen „Neuer Erziehung“. Weimar 1930.
9491. Pöhlmann Robert: Die Bedeutung der Antika für staatsbürgerliche Belehrung und Erziehung. Heidelberg 1914.

9618. Spranger Eduard: Das deutsche Bildungsideal der Gegenwart. II. Aufl. Leipzig 1929.
9573. Hathway Marion: The young cripple and his job. Chicago 1928.
9574. Ladewick Esther: Scholarships for children of working age. Chicago 1929.
9580. Counts Georg S.: School and society in Chicago. New York 1928.
9589. Dr. Payne Georg: Principles of educational sociology. New York 1928.
9567. Educational Yearbook of The International Institute of Teachers College Columbia University 1927. New York 1928.

Języki i literatura klasyczna.

9554. Dr. Hoffmann Friedrich: Der lateinische Unterricht auf sprachwissenschaftlicher Grundlage. Leipzig 1921.
9489. Klinger Witold: Ze studjów nad liryką grecką. Kraków 1928.

Języki nowożytnie.

9610. Dr. Schlossarek Max: Die sprachwissenschaftliche Idee und das Gymnasium. Breslau 1926.
9476. Tync Stanisław i Gołębek Józef: Przewodnik metodyczny do czytaniek polskich na kl. II. gimn. Lwów 1928.
9500. Ippoldt Julian. Wykorzystanie języka ojczystego w nauce języka obcego. Warszawa 1929.
9466. Dr. Jakóbiec Jan: Przewodnik i wzory metodyczne do nauki języka niemieckiego. Kurs niższy. Lwów 1929.
9594. Zagajewski Karol: Ćwiczenia do gramatyki języka niemieckiego. [Lwów 1930.
9626. Ciesielska-Borkowska Stefania: Język francuski. Zarys metodyczno-dydaktyczny. Lwów 1930.

Literatura polska.

9490. Górski Konrad: Grzegorz Paweł z Brzezin. Monografia z dziejów polskiej literatury arjańskiej XVI w. Kraków 1929.
9600. Wojciechowski Konstanty: Dzieje literatury polskiej. Wyd. III. Lwów 1930.

Historja.

9488. Dr. Bauerschmidt Hans: Der Geschichtsunterricht als Grundlage staatsbürgerlicher Bildung an den höheren Schulen. München 1925.

9568. Kukiel Marjan: Zarys historii wojskowości w Polsce. Wyd. III. Kraków 1929.
9497. Ks. Dr. Glemma Tadeusz: Stany pruskie i biskup chełmiński Piotr Kostka wobec drugiego bezkrólewia 1574—1576. Kraków 1928.
9498. Małachowski-Łempicki Stanisław: Wykaz polskich łóż wolnomularskich oraz ich członków w latach 1738—1821. Kraków 1929.
9492. Dedio Stanisław: Pochodzenie Żydów w świetle tradycyji zachowanych u pogańskich autorów łacińskich. Poznań 1929.

Geologia i geografia.

9535. Janowski Aleksander: Wycieczki krajoznawcze. Wskazówki metodyczne. Warszawa 1923.
9512. Hrabek Piotr: Metodyka geografji dla I—III stopnia 7-klas. szk. powsz. Kraków 1923.
9464. Niemcówna Stanisława: Dydaktyka geografji. Lwów 1929.
9466. Wypisy geograficzne. Dostosowane do książki St. Pawłowskiego: Geografja Polski. Lwów 1929.
9520. Dr. Gadomski Adam: Morfologia glacialna północnych stoków Wysokich Tatr. Cieszyn 1926.
9576. Nowak Jan: Zarys tektoniki Polski. Kraków 1927.
9507. Brinkmann Albrecht: Heimatkunde und Erdkunde auf werktätiger Grundlage. Leipzig 1921.

Fizyka.

9530. Zillinger Waldemar: Zbiór ćwiczeń i zadań z fizyki. Cz. II. Dla wyższych klas szkół średn. Lwów 1930.
9593. Halaunbreuner Michał: Ćwiczenia praktyczne z fizyki w szkole średniej. Optyka. Lwów 1930.
9555. Krögee Berend: Grimsehl's physikalische Schülerübungen. Leipzig 1921.

Matematyka.

9564. Grindel Friedrich: Die Mathematik an den deutschen höheren Schulen. Leipzig 1929.
9565. Walther Alwin: Begriff und Anwendungen des Differentials. Leipzig 1929.

Polska współczesna.

9596. Rzeczpospolita Polska. — Atlas Statystyczny. Wydanie Gł. Urzędu Stat. Rzpltej Pol. Warszawa 1930.

9624. Dr. Szawleski Mieczysław: Polska na tle gospodarki światowej. Warszawa 1928.

Gimnastyka.

9579. Thulin J. G.: Podręcznik gimnastyki (z atlasem). Kraków 1929.

Higjena.

9478. Dr. Buratkowa Marja: Podręcznik higieny publicznej i szkolnej. Lwów 1927.

237.

RUCH SŁUŻBOWY.

Kuratorjum.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przeniósł p. Stefana Jaszana z dniem 1 listopada 1930 r. ze stanowiska Naczelnika rachuby w VII st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego na stanowisko asesora w tym samym stopniu służbowym w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zamianował z dniem 1 grudnia 1930 r. p. Edwarda Sroczyńskiego, księgowego VII stopnia służbowego, Naczelnikiem rachuby w VII stopniu służbowym.

Kurator Okręgu Szkolnego Krakowskiego zamianował z dniem 1 listopada 1930 r. pp.: Stefanję Marję Stepkiewiczównę, praktykanta administracyjnego III kategorii, asystentem rachunkowym X stopnia służbowego; Michalinę Kamińską, prowizoryczną kancelistkę, kancelistką w XI stopniu sł.; Władysława Lebeda, pracownika kontraktowego, kancelistą XI stopnia służbowego; Stefana Sudera, prowizorycznego kancelistę XI st. sł., rachmistrzem XI st. służb.; z dniem 1. grudnia 1930 r. p. Aleksandra Hyżego, asystenta rachunkowego X. [stopnia służbowego, sekretarzem X. stopnia służbowego; dopuścił do przygotowawczej służby administracyjnej III kategorii pp.: Halinę Balicką i Tomasza Kostasia, pracowników kontraktowych, w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego.

Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

Przeniesieni w stan spoczynku pp.: August Lambor, profesor gimnazjum państwowego I im. J. Długosza w Nowym Sączu;

Dr. Franciszek Nowakowski, lekarz szkolny gimnazjum państwowego im. Mikołaja Reja w Kielcach.

Seminarja nauczycielskie.

Przeniesiony w stan spoczynku z urzędu: p. Andrzej Stopka, dyrektor państwowego seminarjum naucz. żeńskiego w Kętach.

238.

KONKURSY

z terminem czterotygodniowym od daty ukazania się niniejszego N-ru Dziennika Urzędowego.

Rada Szkolna Powiatowa w Białej ogłasza konkurs na stanowisko kierownika 7-kl. szkoły powszechnej męskiej im. św. Jana Kantego w Kętach. Do posady niema przywiązanego mieszkania służbowego.

Kandydaci, ubiegający się o to stanowisko, winni się wykazać świadectwem ukończonego Wyższego Kursu Nauczycielskiego lub świadectwem równorzędnego egzaminu.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Białej.

Rada Szkolna Powiatowa w Brzesku ogłasza konkurs na następujące posady kierowników szkół:

- 1) Na posadę stałego kierownika 5-klasowej szkoły powszechnej w Jasieniu, zastrzegając pierwszeństwo kandydatom z egzaminem W.K.N.
- 2) Na posadę stałego kierownika 5-klasowej szkoły w Przyborowie.
- 3) Na posadę kierownika szkoły 4-klas. powszechnej w Paleśnicy.
- 4) Na posadę kierownika szkoły 4-klasowej powszechnej w Gosprzydowej.

We wszystkich miejscowościach jest mieszkanie służbowe w budynku szkolnym, składające się z dwóch pokoi i kuchni, a także pole w Jasieniu i Przyborowie.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Brzesku w przepisanej drodze służbowej.

Rada Szkolna Powiatowa w Chrzanowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posad kierowników szkół:

- 1) 7 kl. szkoły w Rudawie; mieszkanie z 2 pokoi i kuchni oraz 2 morgi pola — stacja kolejowa w miejscu;

2) 5 kl. szkoły im. T. Kościuszki w Szczakowej na „Piasku“; budynek szkolny własny, mieszkanie z 3 pokoi i kuchni, ogród, stacja kolejowa w miejscu;

3) 5 kl. szkoły powsz. w Nawojowej Górze; budynek szkolny własny, mieszkanie z 2 pokoi i kuchni, $1\frac{3}{4}$ morgi pola;

4) 5 kl. szkoły powsz. w Zalasiu; budynek szkolny własny, mieszkanie z 2 pokoi i kuchni, 1 morga pola;

5) 3 kl. szkoły powsz. w Psarach; budynek własny, mieszkanie z 2 pokoi i kuchni, 1 morga pola.

Dla uzyskania posad, wymienionych pod 1 i 2, wymagany jest Instytut Nauczycielski, W. K. N. lub egzamin wydziałowy, pod 3, 4 i 5 pierwszeństwo będą mieli kandydaci z W. K. N.

Należy udokumentowane podania należy wnieść do Rady Szkolnej Powiatowej w Chrzanowie za pośrednictwem swojej władzy przełożonej

Rada Szkolna Powiatowa w Jaśle rozpisuje konkurs celem stałego obsadzenia posad kierowników szkół a) 2-klasowej powszechnej w Gliniku Polskim, b) 2-klasowej w Kątach. Do posady ad a i b przywiązane są mieszkania służbowe po 2 pokoje z kuchnią oraz 0'57 względnie 17'29 ha ziemi.

Podania należy udokumentowane należy wnosić w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Jaśle.

Rada Szkolna Powiatowa w Krakowie ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika 7-o kl. szkoły pow. publ. w Wołowicach (2 pokoje kuchnia, 2 morgi gruntu).

Podania należy wnosić drogą służbową do Rady Szkolnej Powiatowej w Krakowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Limanowej ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posad kierowników szkół a) 2-klasowej powszechnej w Jaworznej, b) Niedzwiedziu, c) Roztoce, d) Skrzydlnej.

Przy szkołach ad a i c są mieszkania dla kierowników po dwa pokoje z kuchnią, nadto przy szkołach ad b, c i d jest grunt.

Rada Szkolna Powiatowa w Opocznie ogłasza konkurs na stanowiska stałych kierowników, a mianowicie:

1) 7 kl. publicznej szkoły powszechnej w Skórkowicach, gm. Machory, jest mieszkanie służbowe;

2) 7 kl. publicznej szkoły powszechnej w Zarnowie, gm. Topolice, jest mieszkanie służbowe;

3) 4 kl. publicznej szkoły powszechnej w Stawnie, gm. Janków, jest mieszkanie służbowe.

Od kandydatów jest wymagany egzamin z Wyższego Kursu Nauczycielskiego. Należy udokumentowane podania należy wносить na ręce Inspektora Szkolnego w Opocznie.

Rada Szkolna Powiatowa w Pińczowie ogłasza konkurs na posadę kierownika:

7-klasowej publicznej szkoły męskiej w Pińczowie.

O wymienioną posadę mogą ubiegać się nauczyciele posiadający prawem przepisane kwalifikacje (W. K. N.).

Udokumentowane podania należy składać w drodze służbowej na ręce Inspektora Szkolnego w Pińczowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Tarnowie ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posad kierowników następujących szkół:

- 1) 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Kobierzynie,
- 2) 3-   "   "   "   "   w Kowalowej,
- 3) 4-   "   "   "   "   w Siedliskach.
- 4) 7-   e   "   "   "   męskiej im. St. Staszica w Tarnowie,

5) 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Żukowicach Starych
Przy szkole ad 1) 2 pokoje i kuchnia, gruntu szkolnego niema; ad 2) 2 pokoje i kuchnia, 1 mórg gruntu szkolnego; ad 3) 2 pokoje i kuchnia, 64 a, 38 m² gruntu szkolnego; ad 4) niema mieszkania służbowego ani ogrodu; ad 5) 2 pokoje i kuchnia, 3 morgi gruntu szkolnego.

Podania należy udokumentowane należy wносить w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Tarnowie.

Od kandydatów, ubiegających się o posadę, wymienioną w punkcie 4-tym, jest wymagany egzamin W. K. N. względnie wydziałowy.

239.

KOMUNIKATY.

W dniu 3 września r. b. zaginęły w Urzędzie Skarbowym Podatków i Opłat Skarbowych w Wołkowysku dwa kwitarjusze sekwestratorskie, a mianowicie:

- 1) Kwitarjusz, zawierający nieużyte blankiety pokwitowań i not serji J. Nr. 436498, 436499 i 4365000, oraz
- 2) Kwitarjusz, zawierający nieużyte blankiety pokwitowań serji L. od Nr. 436501 do Nr. 436600 włącznie,

Ponieważ zachodzi obawa ewentualnego dokonania nadużyć zaginionymi blankietami pokwitowań, Min. Skarbu okólnikiem z dnia 6. X. 30 r. L. D. VII. 1705/2/30 poleciło Izbowi Skarbowym, aby zawiadomiły o zaginięciu powyższych blankietów Urzędy Skarbowe podatków i opłat skarbowych oraz Kasy Skarbowe.

W razie ujawnienia wyżej wymienionych pokwitowań należy bezzwłocznie wdrażać stosowne dochodzenia.

Wedle § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 4/8. 1926 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych, ich rodzin, oraz emerytów, prześwietlenia promieniami Roentgena mogą być stosowane jedynie w celach diagnostycznych dla dokonania zabiegów chirurgicznych.

Zachodzą wypadki, że chorzy nie udają się na leczenie do szpitala, co jest przeważnie najwłaściwsze, lecz pozostają w ambulatoryjnym leczeniu lekarza umówionego, który chorego kieruje jedynie na prześwietlenie do zakładu roentgenologicznego.

Dyrekcja państw. szpitala św. Łazarza w Krakowie ustaliła taksy za prześwietlenie: 1) zwykle, 10.— zł, oraz 2) kontrastowe 20.— zł, jak również oświadczyła, że w miarę możliwości będzie dokonywać prześwietleń Kierowanych w tym celu pracowników państwowych.

Pracownicy państwowi będą opłacać z tej kwoty jedynie 1/4 część czyli 2 zł 50 gr albo 5 zł wprost do kasy szpitalnej, resztę będzie pokrywać Urząd Wojewódzki.

Podając do wiadomości deklarację państw. szpitala św. Łazarza w Krakowie, Urząd Wojewódzki Krakowski wyjaśnił pismem z dnia 19. XI. 1930 r. L. II. a. 60/30, że z dniem 1 grudnia 1930 r. za prześwietlenie tylko do wysokości 7 zł 50 gr albo 15 zł płacić będzie Urząd Wojewódzki, różnicę zaś nawet wyższą pokrywać winien pracownik państwowy we wszystkich tych wypadkach, kiedy nie zechce korzystać z prześwietleń w państw. szpitalu św. Łazarza w Krakowie i uda się do innych umówionych zakładów roentgenologicznych (są nimi: Uniwers. Zakład Radiologiczny, oraz Zakład p. Dra Chudyka i Zakład p. Dra Wachtla) albo zechce oprócz prześwietlenia mieć jeszcze zdjęcie fotograficzne.

Zarządzenie powyższe nie odnosi się do zwrotu kosztów prześwietlenia chorych szpitalnych, pozostających w zakładach leczniczych państwowych, komunalnych i prywatnych, uznanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dla leczenia zakładowego pracowników państwowych; należność za Roentgen w takich wypadkach mieści się już w samej taksie szpitalnej.

Krakowski Urząd Wojewódzki zawiadomił pismem z dnia 19 listopada 1930 r. L. II. a. 60/30 po porozumieniu się z Filją Państwowego Zakładu Higjeny w Krakowie, ul. Zygmunta Augusta 1, pozostającą pod kierownictwem p. Dra Eisenberga, że z dniem 1 grudnia b. r. wszelkie analizy lekarskie dla pracowników państwowych za kartką analiz, wydaną przez lekarza umówionego, będą wykonywane w tej Filji za opłatą 2 zł wpłaconą przez pracownika państwowego.

Gdyby zachodziła potrzeba wyjątkowo szczegółowych analiz, pracownicy państwowi winni udawać się — co jest najwłaściwsze — na leczenie do szpitali umówionych, albo będą zmuszeni zwracać się do prywatnych zakładów analiz lekarskich. Analiz za ulgową taksą dokonywa p. Dr. Eisele Henryk w Krakowie, ul. Kremerowska 10, dotychczasowy lekarz umówiony dla analiz lekarskich.

Z działalności Komitetów Rodzicielskich przy państwowych gimnazjach w Częstochowie. Komitet Rodzicielski przy gimnazjum państwowym im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie powstał w roku 1921.

Fundusze Komitet czerpie ze składek, których wysokość i rozkład uchwała doroczne walne zebranie rodziców, oraz z dochodowych imprez.

Działalność Komitetu początkowo wyraziła się w dożywianiu około 200 chłopców, powiększeniu zbiorów przyrodniczych i biblioteki, subsydjowaniu organizacji uczniowskich oraz Koła Opieki nad b. uczniem żołnierzem, wreszcie w urządzeniu ogródka botanicznego o powierzchni około 4000 m. kwadratowych.

W roku 1923 postanowiono dokończyć rozpoczętą budowę hali gimnastycznej (kosztem skarbu państwa wzniesiono 1/4 budynku), w której mieszczą się sala gimnastyczna ze scenką i garderobą, szatnia, rozbieralnia, izba harcerska, kuchnia, jadalnia, jedna sala wykładowa oraz mieszkanie dyrektora. Budowę ukończono w koncu 1924 r. kosztem przeszło 60.000 złotych i budynek oddano do użytku szkoły.

W roku 1925 Komitet kosztem 7000 złotych dokonał remontu zewnętrznego gmachu oraz ogrodzenia posiadłości gimnazjalnej, będącej własnością Skarbu Państwa. W roku 1928 kosztem około 50000 zł dobudował część gmachu, w której mieszczą się sala rysunkowa, pracownia geograficzna, jedna klasa oraz sala dla nauki języków nowożytnych.

Obecnie Komitet dobudowuje pracownię robót ręcznych, gdyż dotychczasowa ze względu na rozszerzenie programu robót ręcznych w gimnazjum matematyczno-przyrodniczym jest niewystarczająca.

Poza rozbudową gmachu i urządzeniem ogródka botanicznego Komitet założył przy tutejszym zakładzie ogródek zoologiczny, w którym znajduje się obecnie 21 okazów ssaków różnych gatunków oraz kilkanaście ptaków. Ogródek jest utrzymywany częściowo z funduszy Komitetu, częściowo zaś z zapomogi miejskiej. Pozatem Komitet dożywia bezpłatnie 22 chłopców, utrzymuje wychowanka w bursie miejscowego T-wa Dobroczynności, wysyła co rok po paru biednych chłopców na kolonje letnie, pozyskał dla uczniów tutejszego zakładu 2 stypendja im. ś.p. Zygmunta Dzierżbickiego po 50 zł miesięcznie każde, wypłaca z własnych funduszy II stypendjum w wysokości 30 zł miesięcznie, oraz z funduszu, zebranego dla uczczenia pamięci byłego prezesa Komitetu ś.p. Kazimierza Kędzierskiego, jedno stypendjum w sumie 400 zł rocznie, zaopatruje najuboższą młodzież w podręczniki i ubranie, subsydjuje Koła naukowe młodzieży, a zwłaszcza pomyślnie rozwijające się Koło przyrodnicze, do obowiązków którego między innymi należy hodowla zwierząt w ogródku zoologicznym, oraz Krajoznawcze, którego zbiory liczą już obecnie 880 okazów, bierze czynny udział w prowadzeniu sklepu uczniowskiego, współpracuje ze szkołą w organizowaniu opieki pozaszkolnej, urządzaniu wycieczek i uroczystości szkolnych oraz godziwych rozrywek dla młodzieży.

Parę lat temu Komitet kosztem około 3000 zł zainstalował aparat kinematograficzny i co parę tygodni wyświetlał odpowiednie dla młodzieży obrazy. Obecnie sprawą wyświetlania obrazów zajęła się specjalna komisja, złożona z przedstawicieli wszystkich Komitetów Rodzicielskich szkół tutejszych.

Wreszcie Komitet w miarę możliwości zaopatruje szkołę w niezbędne sprzęty i pomoce naukowe i pomaga jej materialnie w utrzymaniu czystości w gmachu.

Dodać należy, że Komitet nosi się z zamiarem kupna pod Częstochową placu pod budowę kolonji letniej dla młodzieży.

Komitet Rodzicielski przy państwowym gimnazjum im. R. Traugutta. W pracy swej natrafia na pewne trudności z powodu pomieszczenia szkoły w dwóch odległych, wynajętych budynkach. Wysiłek materialny Komitetu doprowadził budynki do stanu znośnej używalności dzięki wkładom w urządzenia szkolne.

Komitet nabył obszerną parcelę i dąży do postawienia na niej nowoczesnego gmachu szkolnego.

W Olsztynie pod Częstochową, w pięknej i zdrowej miejscowości, zakupiono willę z obszernym parkiem sosnowym. Adaptowano dom, wywiercono głęboką studnię w pokładzie piaszczystym, urządzono boisko i miejsca pod namioty. Pomieszczono tam kolonję letnią dla uczniów zakładu. Komitet myśli o całorocznym użytkowaniu domu i chce go przeznaczyć w miesiącach nauki dla uczniów, potrzebujących leczenia klimatycznego. Dom ten ożywia się także radosnym gwarem młodzieży w czasie wycieczek szkolnych, podejmowanych gościnnie przez delegatów Komitetu.

Działalność Komitetu zaznacza się także skutecznie w znacznej pomocy w pracy wychowawczej. W ubiegłym roku szkolnym urządzono młodzieży wytworną świetlicę. Utrzymuje się orkiestrę szkolną, wspomaga materialnie niezamożnych uczniów, funduje stypendja dla abiturjentów, pomnaża pomoce naukowe i stwarza warunki materialne dla rozmachu w pracy wychowawczej.

Plac pod budowę gmachu i dom w Olsztynie przedstawia wartość około 100.000 zł.

Komitet Rodzicielski przy gimnazjum państwowym żeńskim im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie zorganizował się już w r. 1919/20. Komitet pomagał stale i przyczyniał się do wzbogacenia zbiorów i urządzenia gimnazjum, a więc: zakupił inwentarz oraz pomoce naukowe do pracowni fizycznej i przyrodniczej, mapy i tablice do geografii i historii, urządzenie do gabinetu dentystycznego i lekarskiego, obrazy do przyozdobienia sal szkolnych i korytarzy, kwiaty i t. p., ponadto stworzył bibliotekę, której wcale nie było.

Komitet nabył na własność całą posiadłość, w obrębie której znajduje się 3-piętrowy budynek szkolny, 1-piętrowa frontowa kamienica i 2 boczne oficyny a także ogród przyrodniczy i ogródek kwiatowy. Wartość majątku przekracza kwotę 500.000 zł.

W marcu b. r. Komitet kupił w Olsztynie pod Częstochową dom wraz z małą parcelą lasu za 20.000 zł; dom przeznaczono na letnisko dla uczennic gimnazjum. Po zakupieniu łóżek, stołów, krzeseł i innych niezbędnych sprzętów, Komitet już w maju b. r. wysłał tam tegoroczne maturzystki po piśmiennym egzaminie dojrzałości. Ubiegłego lata Komitet wybudował przy gimnazjum oranżeryę za przeszło 5.000 zł.

Czynsz, otrzymywany za pomieszczenie szkoły, od Skarbu Państwa, przeznacza w całości Komitet na potrzeby wychowawcze i materialne gimnazjum. Podobnie postępuje z czynszem z frontowej kamienicy i dwóch oficyn.

Obecnie Komitet nosi się z zamiarem nadbudowy domów mieszkalnych w celu zapewnienia gronu nauczycielskiemu tanich i wygodnych mieszkań.

„Górka” — Kolonja Lecznicza Dziecęca im. dra med. rektora J. Brudzińskiego przy Źroju w Busku.

Na Górze prowadzone są:

Sanatorium (Uzdrowisko stałe), czynne cały rok, zaopatrzone w nowoczesne urządzenia lecznicze (Roentgen, diatermia, kwarcówki, pracownie kliniczne i t. p.) z oddziałem chirurgiczno-ortopedycznym w specjalnym gmachu na 200 dzieci.

Kolonje sezonowe lecznicze, z okresem leczenia min. 6 tygodni na 360 miejsc, czynne od 15. IV. do 15. IX. w nowych pawilonach letnich, korzystające ze wszystkich urządzeń leczniczych uzdrowiska stałego.

Kolonja morska, dotychczas w Hallerowie n/Bałtykiem, na 75 miejsc, na własnych terenach.

Kolonja rzeczna, dotychczas w Winiarach n/Wisłą, na 30 dzieci.

Wskazania: Przyjmowane są dzieci chore na gruźlicę pozapłucną (chirurgiczną), kości, stawów, gruczołów, skóry, krzywicę, reumatyzmy, anemię, wadliwe przemiany materji, przymiot wrodzony, zniekształcenie kośćca i in. przewlekłe schorzenia wieku dziecięcego.

Do sanatorium przyjmowane są schorzenia cięższe, dla długiej kuracji — do półsanatorium z okresem leczenia 3-y miesiące — do kolonji sezonowych schorzenia lżejsze z okresem leczenia 6-tygodniowym.

Dyrekcja zastrzega sobie wolną rękę w określaniu czasokresu leczenia.

Leczenie: Kuracja prowadzona jest kąpielami siarczano-słonecznymi, mufłowymi, okładami, kąpielami słonecznymi, naświetlaniem, werandowaniem, odżywianiem i in.

Nauczanie: Dla dzieci uzdrowiska stałego rozpoczęte zostało organizowanie szkoły o programie szkół powszechnych, ze specjalnem uwzględnieniem robót ręcznych (roboty kobiece, introligatorstwo, koszykarstwo) jako zaczątek szkoły rzemieślniczej i warsztatów pracy. W planach: warsztaty ortopedyczne. W próbach: system Daltoński. Dla mniejszych dzieci — przedszkole.

Oplaty: Za pełne utrzymanie, leczenie, zabiegi wszelkie do chirurgicznych włącznie: w sanatorium — normalne zł 10.— dziennie, ulgowe zł 8.—; w półsanatorium (przewidywane) — normalne zł 8.— dziennie, ulgowe 6.50; w kolonjach sezonowych na Górcę — normalne zł. 6.25, — ulgowe zł. 4.50; w kolonji morskiej (dotychczasowej) — zł. 5.50.

NB. Za nauczanie dzieci w sanatorium dopłat nie pobiera się.

Przyjmowanie dzieci: odbywa się po uprzednim zgłoszeniu do Dyrekcji. Zasadnicze terminy przyjmowania dzieci do uzdrowiska stałego w przystosowaniu do tworzonej szkoły: 1.I; 1.IV; 1.VII; 1.X. Przy większych partjach Kolonja wysyła własne samochody. W okresie letnim (tymczasowo) czynna jest w Kielcach Gospoda Dziecięca.

Do uzdrowisk Kolonji bezwzględnie nie są przyjmowane dzieci chore na choroby zakaźne. Przy zgłaszaniu dzieci obowiązkowe zaświadczenia lekarskie, że dziecko, ani nikt z otoczenia, nie przechodziło choroby infekcyjnej w okresie ostatnich 3-ch tygodni. W wypadkach podejrzenia na chorobę infekcyjną, dzieci natychmiast przenoszone są do pawilonu izolacyjnego, lub przewożone do wzorowego szpitala dziecięcego w Kielcach.

Informacje ogólne: Stowarzyszenie p. n. Kolonja Lecznicza Dziecięca im. Dra Med. J. Brudzińskiego przy Zdroju w Busku, jest instytucją społeczną, nie obliczoną na przynoszenie zysków, lecz pracującą dla dobra dziecka polskiego.

Rozwój Komitetu Floty Narodowej i skoordynowanie wysiłków. Komitet Floty Narodowej, jako instytucja powołana do życia Ustawą Sejmową z dn. 16 lutego 1927 r. w celu gromadzenia funduszków na budowę polskiej floty morskiej tak wojennej jak i handlowej oraz koordynującej wszelkie poczynania w tym kierunku, dzięki głębokiemu zrozumieniu przez społeczeństwo potrzeb Państwa, rozwija się coraz pomyślniej. Organizacja Kół Komitetu Floty Narodowej na terenie Rzeczypospolitej zatacza coraz szersze kręgi. W chwili obecnej

Komitet liczy daleko ponad tysiąc filii (Koła miejscowe), które, działając każde na swym terenie, przysparzają funduszy na budowę floty morskiej.

Niezależnie od tego automatycznie działają Komitety Wojewódzkie w Łodzi, Poznaniu, Toruniu, Katowicach, Koło Stołeczne w Warszawie.

W ciągu ostatnich miesięcy szereg organizacji zawodowych w ścisłym kontakcie z Centralą Komitetu przystąpiło do zbiórki funduszy na budowę okrętów swego imienia. I tak: Pracownicy Kolei Państwowych przystąpili już do zbiórki na okręt „Dar Kolejarzy“, Sędziowie i Prokuratorzy na okręt „Temida“, nauczycielstwo na „Dar Nauczycieli“, Obywatele Stolicy na wielki okręt „Dar Warszawy“, Pracownicy Poczty i Telegrafów na „Dar Pocztców“.

Wszystkie kwoty, zbierane przez powyższe instytucje i organizacje, wpłacane są do Centrali Komitetu, która w Księgach Buchalteryjnych segreguje wpłaty na poszczególne konta ofiarodawców.

Komitet Floty Narodowej pragnie zaznaczyć, że w związku z haniebnymi zakusami Treviranusa na całość naszych granic zachodnich i brzegu morskiego, niektóre ugrupowania społeczne w szlachetnym patriotycznym odruchu zainicjowały zbiórki funduszu na budowę okrętów dla Państwa bez uzgodnienia tej akcji z Centralą Komitetu Floty Narodowej, wskutek czego akcja o tak doniosłym znaczeniu dla Państwa rozprasza się, wprowadzając chaos w pojęciu społeczeństwa.

Aby zapobiec temu szkodliwemu dla wielkiej akcji państwowej działaniu, Komitet Floty Narodowej podkreśla, że jest jedyną Instytucją społeczno-państwową, która powołana jest do koordynowania wszelkich poczynań społecznych w kierunku gromadzenia funduszy na budowę okrętów dla Państwa i zwraca się niniejszym z gorącym apelem do wszystkich obywateli i organizacji społecznych, które już zapoczątkowały zbiórki na kupno i budowę okrętów, o nawiązanie ścisłego kontaktu z Centralą Komitetu w Warszawie — Elektoralna 2 — Gmach Ministerstwa Przemysłu i Handlu, oraz wpłacanie wszelkich zebranych kwot na ten cel do P. K. O. Konto Komitetu Nr. 30.

Komitet Floty Narodowej żywi najgłębszą wiarę, że apel niniejszy, mający na celu jedynie dobro wielkiej sprawy nie przebrzmi bez echa, a przekona tych obywateli oraz organizacje społeczne, które dotychczas szły w rozproszeniu i skoordynuje ich szlachetne wysiłki w myśl wielkiej maksymy „W jedności siła“.

Wynik losowania stypendjów dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół handlowych na terenie Kuratorjum krakowskiego, dokonany na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego Rady Nadzorczej Książnicy Atlas w dniu 14 października 1930 jest następujący:

1. Stypendjum im. śp. Stanisława Leonharda: Miranow Jan, uczeń kl. VII. Państw. Gimnazjum im. M. Wadowity w Wadowicach.

2. Stypendjum im. śp. Feliksa Kierskiego: Dajerówna Zofja, uczennica V. Kursu Państw. Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego w Sandomierzu.

3. Stypendjum im. śp. Bronisława Geberta: Romanowska Janina, uczennica kl. VI. Gimnazjum Żeńskiego S. S. Najśw. Rodziny z Nazaretu w Częstochowie.

4. Stypendjum za dobre postępy w nauce przyrody (żywej i martwej): Finder Leonard, uczeń kl. VIII. Państw. Gimnazjum im. J. Hoene-Wronskiego w Krakowie, i Szczeniowski Stanisław, uczeń kl. VIII. Państw. Gimnazjum im. St. Staszica w Sosnowcu.

5. Stypendjum za dobre postępy w nauce geografii: Martykówna Olga, uczennica kl. II. Pryw. Seminarjum Naucz. Żeńskiego im. Bł. Kingi w Tarnowie.

6. Stypendjum za dobre postępy w nauce przedmiotów handlowych; Laskowska Anna, uczenica kl. II. Koeduk. Trzyklasowej Szkoły Handlowej Twa Popierania Polskiego Przemysłu i Handlu w Jaśle.

Nakładem Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego ukazała się praca p. Alicji Belcikowskiej p. t. „Powstanie listopadowe“.

Książka objętości z górą 300 stron daje niezwykle obfity i wszechstronny materiał do urządzania obchodów powstania listopadowego w setną jego rocznicę.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleciło ją do użytku szkół wszelkich typów pismem Nr. II. 20118/30 z dn. 25 września 1930 r. (Dziennik Urzędowy M. W. R. i O. P. z dnia 27 października 1930 r.).

Do bibliotek szkolnych i nauczycielskich zaleca się miesięcznik „Organizacja gospodarstwa domowego“, organ Instytutu Gospodarstwa Domowego w Warszawie. Celem pisma jest zwiększanie sprawności prac domowych i polepszanie organizacji gospodarstwa przez praktyczne zastosowanie w nich wiadomości naukowych z dziedziny najnowszych badań techniki odżywiania, higieny mieszkań, estetyki wnętrza itd.

Artykuły, pomieszczane w czasopiśmie, redagowanem w Instytucie Gospodarstwa Domowego, mogą służyć jako materiał do pogadanek z teorii gospodarstwa, a dając przegląd najnowszej literatury tego przedmiotu w formie obszernych recenzji, informują o najnowszych urządzeniach i wynalazkach w dziedzinie gospodarstwa.

Polonista, dwumiesięcznik, poświęcony sprawom nauczania języka polskiego w szkołach powszechnych, średnich ogólnokształcących i zawodowych, oraz zakładach kształcenia nauczycieli — Warszawa, Instytut Wydawniczy „Biblioteka Polska“ — zeszyt I.

Pismo zamierza poświęcić baczna uwagę następującym zagadnieniom: budowa programów, opartych na podstawie psychologicznej, sprawa celów nauczania języka polskiego, racjonalne nauczanie mowy, pisma, czytania i literatury, nauka o języku, wyrabianie sprawności językowej, budzenie zamiłowań do czytelnictwa u młodzieży, kółka literackie, teatr szkolny, biblioteki i inne pomocnicze instytucje szkolne, kształcenie i doksztalcenie nauczycieli-polonistów, zaznajamianie ich ze stanem wydawnictw i podręczników szkolnych, oraz stanem nauczania języków ojczystych zagranicą.

Ażeby ułatwić nauczycielstwu, pracującemu zdala od większych ośrodków, orjentowanie się w zjawiskach kulturalnego życia Polski, redakcja zapowiada w następnych numerach dodatek informacyjno-literacki, poświęcony aktualnościom literackim i teatralnym.

Cena zeszytu zł 2.—, prenumerata roczna zł 9.—, półroczna zł 5.—.

Adres Administracji: Warszawa, Nowy Świat 23/25, „Biblioteka Polska“, Nr. konta P. K. O. 24.195.

Premja za prenumeratę. Chcąc szerszy ogół nauczycielstwa zachęcić do prenumeraty Ruchu Pedagogicznego, Administracja Ruchu Pedagogicznego daje

wyjątkowe warunki. Kto do 25 XII. b.r. nadeśle czekiem P.K.O. Nr. 410.125 „Ruch Pedagogiczny“ Kraków, Rynek Główny 29, — złotych 10, otrzyma wszystkie zeszyty od stycznia do grudnia 1930 roku, a jako premję bezpłatnie do wyboru jeden z roczników: 921, 922, 923, 926, i 929 roku.

Prenumerata roczna wynosi 10 zł.

Czasopisma młodzieży szkolnej.

a) gimnazjów:

1. Brzask, pismo młodzieży gimnazjum koeduk. w Opatowie;
2. Dziewanna, pismo uczniów gimnazjum państw. w Mielcu;
3. Efeb, miesięcznik uczniów gimnazjum państw. w Jaśle;
4. Lot, pismo młodzieży szkół średnich w Nowym Sączu;
5. Lutnia, pismo uczniów gimnazjum państw. w Wadowicach;
6. Młoda Myśl, kwartalnik młodzieży szkół średnich w Końskich;
7. Młody Geograf, kwartalnik Kółka geograficznego uczniów gimnazjum państw. w Jaśle;
8. Nasze pismo, miesięcznik uczniów gimn. państw. im. T. Chałubińskiego w Radomiu;
9. Nasz Świat z dodatkiem Nasz Świątek, pismo uczniów gimn. państw. im. B. Prusa w Sosnowcu;
10. Nasze Życie, pismo uczniów gimnazjum państw. w Miechowie;
11. Nasze Życie, pismo młodzieży szkół średnich w Tarnowie;
12. Przyszłość, pismo młodzieży gimnazjum i seminarjum naucz. miejskiego w Ropczycach;
13. Spójnia, pismo młodzieży szkół średnich w Sandomierzu;
14. Świt, miesięcznik uczenie prywat. gimn. ż. im. Kaplińskiej w Krakowie;
15. Wiatr od Tatr, pismo młodzieży szkół średnich w Nowym Targu;

b) seminarjów nauczycielskich:

1. Błyski, pismo uczniów prywat. seminarjum naucz. żyd. T.S.L. w Krakowie;
2. Brzask, dwumiesięcznik uczenie semin. naucz. ż. w Marjówce;
3. Dzwon, miesięcznik uczniów państw. sem. naucz. m. w Solcu nad Wisłą;
4. Ku słońcu, miesięcznik uczenie państw. sem. naucz. ż. w Radomiu;
5. Lot, pismo młodzieży szkół średnich w Nowym Sączu;
6. Nasza Droga, miesięcznik uczenie sem. naucz. ż. im. M. Reja w Krakowie;
7. Nasz Świat, pismo uczenie prywat. sem. naucz. żeńsk. P.P. Prezentek w Krakowie;
8. Nasze Życie, pismo młodzieży szkół średnich w Tarnowie;
9. Odgłos życia, pismo uczenie państw. sem. naucz. żeńsk. w Zawierciu;
10. Ogniwa, miesięcznik młodzieży seminarjów nauczycielskich w Częstochowie;
11. Płomień, miesięcznik samorządów szkolnych sem. naucz. w Sosnowcu;
12. Płomień, pismo uczenie prywat. sem. naucz. żeńsk. w Ostrowcu;
13. Płomień, miesięcznik uczniów państw. sem. naucz. m. w Radomiu;
14. Przyszłość, miesięcznik młodzieży sem. naucz. i gimn. miejskiego w Ropczycach;
15. Sądeczanka, pismo uczenie prywat. sem. naucz. żeńsk. w St. Sączu;

16. Spójna, miesięcznik młodzieży szkół średnich w Sandomierzu;
 17. Wiatr od Tatr, miesięcznik młodzieży szkół średnich w Nowym Targu;

c) szkół zawodowych:

Wiadomości obywatelskie, miesięcznik uczenie 7 kl. szkoły przemysłowo-handlowej SS. Zmartwychwstania Pańskiego w Częstochowie.

Sprostowanie. W Nrze 9 Dz. Urz. Kuratorjum Okr. Szk. Krakowskiego poz. 204

1) na stronie 360, wiersz 6 od góry zamiast: „Breitmierówna Alfreda, kier. szk. powsz. im. M. Konopnickiej w Jasle” powinno być: „Breitmeierowa Alfreda kier. szk. powsz. im. M. Konopnickiej w Jasle”.

2) na stronie 361, wiersz 8 od dołu zamiast: „Pawłowska Helena, naucz., państw. sem. naucz. żeńsk. w Radomiu” powinno być: „Paśławska Helena, naucz. państw. sem. naucz. ż. w Sandomierzu”.

3) na stronie 362, wiersz 18 i 19 od dołu zamiast: „Jagielnicki Karol, kier. szk. powsz. w Brzeszczach” powinno być: „Jazienicki Karol, kier. szk. powsz. w Brzeszczach”.

4) na stronie 363, wiersz 10 od góry zamiast: „Chmiolowa Józefa, naucz. szk. powsz. w Szczurowej”, powinno być: „Chmiolowa Józefa, naucz. szk. powsz. w Szczurowej”.

240.

OGŁOSZENIA.

Czasopisma nadesłane.

Chowanna, czasopismo pedagogiczne, poświęcone naukowym zagadnieniom wychowania.

Wydawnictwo Instytutu Pedagogicznego w Katowicach.

Dekada strzelecka, czasopismo poświęcone pracy i służbie strzeleckiej pod. red. kpt. W. Wierzbickiego. Brześć nad Bugiem.

Głos nauczycielski, tygodnik, centralny organ Zw. P. N. S. P. Warszawa.

Głos Szkoły Zawodowej, organ stowarzyszenia nauczycieli szkół zawodowych, Warszawa 1930, nr. 6 listopad.

Głos Warszawski, miesięcznik, organ Oddziału Warszawskiego Związku P. N. S. P.

Młodzież abstynencka, organ central. młodz. abst. w Krakowie i Poznaniu.

Młody Polak, organ Związku Polskiej Młodzieży w Tarnowie.

Młoda wieś, organ związku młodzieży ludowej, Warszawa 1930.

Nasz świat, czasopismo szkoły dla dzieci jaglianych w Witkowicach pod Krakowem.

Nauczyciel Polski, organ stowarzyszenia chrześcijańsko-narodowego nauczycielstwa szkół powszechnych, Warszawa.

Niepodległość, czasopismo poświęcone dziejom polskich władz wyzwolenicznych w dobie powstaniowej, wyd. Instytutu badania najnowszej historii polskiej, Warszawa 1930, tom III.

Ognisko nauczycielskie. Wyd. Zarządów Okręg. Lubelskiego, Podolskiego i Wołyńskiego P. Z. N. S. P. Lublin 1930, m. 9.

Pedagogjum, miesięcznik poświęcony sprawom seminarjów nauczycielskich, preparand

oraz kształcenia nauczycieli, organ Zarządu Głównego sekcji seminarjów nauczycielskich T. N. S. W. Kraków.

Pola esperantisto, monata revuo de esperantista movado en Polujo kaj eksterlande. Esperantysta polski, miesięczny przegląd ruchu esperanckiego w Polsce i zagranicą, Kraków, ul. Lubicz 34.

Polska oświata pozaszkolna, dwumiesięcznik Zw. P. N. S. P., poświęcony sprawom oświaty dla dorosłych, Warszawa.

Polskie pacholę, dwutygodnik ilustrowany dla dzieci i młodzieży z dodatkiem dla kobiet i biuletynem oświatowym, Lille, Francja.

Płomyk, tygodnik ilustrowany dla dzieci i młodzieży, Warszawa.

Płomyczek, tygodnik z obrazkami dla młodszych dzieci, Warszawa.

Polonista, dwumiesięcznik, czasop., poświęcone sprawom nauczania języka polskiego w szkołach powszechnych, średnich, ogólnokształcących i zawodowych oraz zakładach kształcenia nauczycieli, zeszyt I, październik 1930, Warszawa, Instytut wydawniczy „Biblioteka Polska”.

Sprawy narodowościowe, wyd. Instytutu badań spraw narodowościowych, Warszawa 1930, nr 3 i 4.

Sternik, tygodnik dla młodych, Warszawa 1930, nr 7.

Zarzewie, czasopismo poświęcone sprawom polityki państwowej i historii ruchu zarzewiackiego, Warszawa 1930, nr 2.

Związkowiec, organ młodzieży przemysłowej i rękodzielniczej, Kraków 1930, zeszyt III.

Książki nadesłane.

S. Klebanowski: Zasady kierowania szkołą. Nakł. Naszej Księgarni. Warszawa 4939.

Dr. Kaz. Zbierski: Zagadnienia kształcenia nauczycieli.

”

Stefanja Baczyńska: Patrzę i opisuję cz. III.

”

Jadwiga Wierzbńska: Nauka śpiewu cz. I.

”

Józefa Joteyko: O jedność szkolnictwa.

”

Anna Czerwińska: Noc 29 listopada.

”

Frontem do morza i Pomorza — materiał dla urządzających obchody, akademje, odczyty, pogadanki szkolne i t. p. w czasie miesiąca Pomorza, nakładem Zw. Obr. Kresów Zachodnich. Poznań 1930.

Leszek Gustowski, Na morze, Gdańsk-Gdynia, garść myśli morskich i portowych z przedmowami P. Ministra Dra Henryka Strasburgera i pułkownika Jul. Sagińskiego, Poznań 1931.

